

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

AFGEFEEKANTOOR: 9240 ZELE - P2A9271 | VERSCHIJNT NIET IN AUGUSTUS

**Randgemeenten zetten
Vlaams karakter in de verf**

FiguranDten
**Goochelaar
Kim Vander Auwera**
**'Konijnen of duiven uit
een hoed halen,
is niet meer
van deze tijd'**

**Balanceren
op het slappe koord
in taalgemengde
kleuterklasjes**

**Plaatselijke bibliotheken
krijgen provinciale
afmetingen**

Grimbergen

Den Diepen Boomgaard
Op en top een gezond sociaal bedrijf

FOTO: FILIP CLAESSENS

Met BHV zetten politici de rechtsstaat op de helling

Volgens professor Paul Van Orshoven die aan de Katholieke Universiteit Leuven publiek recht doceert, krijgt de discussie rond Brussel-Halle-Vilvoorde de allure van een chicken race, zoals die in 1955 wereldberoemd werd in *Rebel without a cause*, een film met James Dean, waarin twee auto's op een afgrond afrijden: wie als eerste uit de auto springt, verliest. 'Met BHV is het net zo. Sommigen beweren hun voornemen tot éézijdige splitsing van BHV door te drijven, tot de andere partij aarzelt en terugdeinst voor mogelijke gevolgen en (eindelijk) toegeeft.'

TEKST Johan Cuppens | FOTO Kris Mouchaers

Over de regeling voor BHV is professor Van Orshoven categoriek. Er kunnen federaal geen nieuwe verkiezingen meer worden georganiseerd als er geen nieuw wettelijk kader is geschapen. 'Zelfs de jongste verkiezingen van 10 juni 2007 waren ongrondwettig en slechts mogelijk door een aparte lezing van het arrest dat het Arbitragehof (nu Grondwettelijk Hof) velde op 26 mei 2003. Volgens het Arbitragehof moest uiterlijk vier jaar na de verkiezingen van 2003 een regeling zijn uitgedokterd voor de kieskring BHV. De aftredende regering ging ervan uit dat de termijn van vier jaar pas begon te lopen na de coöptatie van de senatoren, dus enkele weken later. De jongste verkiezingen hebben plaatsgevonden tussen de vierde verjaardag van de verkiezingen van 2003 en de vierde verjaardag van de coöptatie. In een strikt juridische lezing van het arrest waren de jongste verkiezingen dan ook ongrondwettig.'

De rechtsstaat ondergraven

Hoewel de aftredende regering tijdens de vorige legislatuur een poging ondernam om het probleem BHV op te lossen, slaagde ze daar niet in. Ze trok daarna haar handen af van het dossier en dacht juridisch in orde te zijn door de verkiezingen van 10 juni l.l. in ongewijzigde omstandigheden te laten doorgaan. Dat is volgens professor Van Orshoven verre van correct en het ondergraft de rechtsstaat. De wetgever is duidelijk tekortgeschoten maar daarvoor zijn geen sancties voorzien. De geldigheid van verkiezingen wordt immers bepaald door het parlement zelf dat dus zijn eigen rechter is. Van Orshoven: 'Bij herhaling heb ik al geschreven dat politici eigenlijk aan de burger vertellen dat de rechtsstaat niet voor hen geldt. Hoe kun je dan blijven verwachten dat de burger vertrouwen heeft in de rechtsstaat als op het hoogste niveau de rechtsstaat niet telt? Politici hanteren een ei-

gen agenda en dat is heel jammer, funest zelfs voor de rechtsstaat.'

Splitsing niet opgelegd

Of de Vlamingen een splitsing van BHV eenzijdig kunnen doorvoeren? 'Theoretisch wel en dat zou zelfs niet onoverkomelijk moeilijk zijn want de alarmbelprocedure die de Franstaligen zouden kunnen starten, werkt niet goed onder een ontslagnemende regering (in de veronderstelling dat er nog geen nieuwe op de been is). Als jurist zie ik in een eenzijdige splitsing geen probleem, maar politiek ziet die kwestie er uiteraard anders uit.' Toch laat ook Van Orshoven niet na erop te wijzen dat al te gemakkelijk en eenzijdig gesproken wordt over de splitsing van BHV, alsof die formule door het arrest van het Arbitragehof zou zijn opgelegd. In het arrest staat evenwel alleen dat er een 'oplossing' moet komen voor BHV. Omdat de oplossing stoelt op een louter juridische noodzaak, is er volgens de Leuvense professor ook geen enkele – juridische – reden om er andere dossiers aan te koppelen. 'Het is strikt genomen heel eenvoudig. De kieswet die de politici in december 2002 goedkeurden, is door het Arbitragehof voor de kiesomschrijving BHV ongrondwettig verklaard. Ten minste voor dat onderdeel is een aangepaste kieswet nodig. Een status quo zoals de Franstaligen voorstellen, houdt dus geen steek, want de omstandigheden zijn gewijzigd. Hun stelling dat ze *demandeur de rien* zijn, klopt daarom niet want in gewijzigde omstandigheden niets vragen, is in feite heel erg veel vragen.' □

Rule of law undermined by BHV issue

Professor and public law expert Paul Van Orshoven from the University of Leuven is fuming about the way the outgoing Verhofstadt government ended up dodging the 26 May 2003 ruling by the Constitutional Court. This set the June 2007 elections as the deadline for fixing the Brussel-Halle-Vilvoorde problem. In strictly legal terms, the elections were also unconstitutional as well, so politicians are undermining the rule of law by simply brushing such judgements aside. Now that the Constitutional Court has ruled that the electoral law for BHV is unconstitutional a modified version has to be adopted. According to professor Van Orshoven, this does not mean the French-speaking politicians should seek to link other issues to this one by way of compensation.

08

© FC

© FC

10

© FC

'Chocolade
wordt duurder.'

inhoud

oktober 2007 | nr. 09

04 Randgemeenten zetten Vlaams karakter in de verf

In 7 van de 19 randgemeenten is in het college van burgemeester en schepenen iemand formeel bevoegd om het Vlaams beleid in de gemeente gestalte te geven. Dat wil echter niet zeggen dat in de andere randgemeenten, waar niemand specifiek met deze bevoegdheid is belast, geen aandacht zou worden geschonken aan het behouden en versterken van het Vlaams karakter van de gemeente.

08 Kleuteronderwijs in de rand (2)

In Halle-Vilvoorde spreekt bijna de helft van de kinderen thuis een andere taal dan het Nederlands. Hoe gaan de kleuterscholen in de rand om met die grote instroom van anderstalige kleuters?

10 FiguranDten

Kim Vander Auwera (29) uit Peutie (Vilvoorde) is van beroep informaticus, maar in zijn vrije tijd is hij passioneel bezig met goochelen. Konijnen en duiven die uit een hoge hoed worden getoverd, zijn niet zijn ding. Hij werkt bij voorkeur met alledaagse objecten zoals elastiekjes, balletjes en kaarten.

12 OCMW Strombeek leert zijn cliënten omgaan met de computer

22 Den Diepen Boomgaard in Grimbergen, op en top een gezond sociaal bedrijf

De oude hoeve Den Diepen Boomgaard behoort tot het agrarisch erfgoed van Grimbergen, maar de tijd is hier niet blijven stilstaan. De hoeve werd een sociale werkplaats waar langdurig werklozen emplooi vinden in het biologisch tuinbouwbedrijf, de ambachtelijke bakkerij en de keuken.

29 Plaatselijke bibliotheken krijgen provinciale afmetingen

en ook nog ...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 24 Zonder omwegen
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestauranDt
- 30 Tussen hemel en aarde
- 32 Gemengde gevoelens

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren ten behoeve van de bewoners van de Vlaamse rand rond Brussel en is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Henry Coenjaarts | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Patrick De Spiegelaere, Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Witherendreef 1, 3090 Jezus-eik/Overijse, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provinciale Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Met of zonder speciale schepen

Randgemeenten zetten Vlaams karakter in de verf

Onderzoek van de websites leert dat er in 7 van de 19 randgemeenten in het college van burgemeester en schepenen iemand formeel bevoegd is voor Vlaamse zaken. De naamgeving van de bevoegdheden loopt sterk uiteen. Dilbeek, Machelen en Tervuren hebben het over ‘Vlaamse aangelegenheden’, Overijse en Sint-Pieters-Leeuw over ‘Vlaams beleid’, Hoeilaart over ‘het Vlaams karakter’ en Beersel omstandig over ‘coördinatie van het Vlaams beleid tot behoud streekeigen karakter’. In 6 van de 7 gevallen kreeg een schepen de bevoegdheid toegewezen. Alleen in Sint-Pieters-Leeuw is de burgemeester, met name Lieve Vanlinthout (CD&V), bevoegd.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO Filip Claessens

Het is zeker niet zo dat er bij ons meer belang wordt gehecht aan het voeren van een Vlaams beleid dan elders’, zegt Lieve Vanlinthout. ‘Dat ik bevoegd werd, is immers persoonsgebonden; ik ben binnen het college al van oudsher begaan met het Vlaams beleid. Zo ben ik bijvoorbeeld samen met mijn collega’s van Overijse, Kapelle-op-den-Bos, Gooik en Lenik een van de vijf ‘rebelburgemeesters’ die ijveren voor de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. Omwille van het coördinerende aspect heeft het wel zijn voordelen dat de burgemeester voor deze materie bevoegd is en zo regelmatig andere schepenen impulsen kan geven om binnen hun bevoegdheidspakket

initiatieven te nemen’, aldus Vanlinthout.

Wat houdt deze Vlaamse bevoegdheid in de praktijk in? Vanlinthout stelt vooreerst alert te zijn voor Franstalige handelspubliciteit. ‘Als we daarmee geconfronteerd worden, komt dat onmiddellijk op het college, waarna we schriftelijk of telefonisch contact opnemen met degene van wie die publiciteit uitgaat om erop te wijzen dat zulks niet kan in een eentalig Vlaamse gemeente. Binnen mijn bevoegdheid voor bevolking en burgerlijke stand volg ik daarnaast anderstalige nieuwkomers op om te zien hoe we hen kunnen helpen zich te integreren. Een keer per jaar ontvangen we nieuwkomers ook op het stadhuis en wordt hen gewezen op de voordelen die de kennis van het Nederlands biedt

om zich te integreren. Ook binnen cultuur en sport worden initiatieven genomen om het Nederlands als voertaal te stimuleren’, aldus Vanlinthout.

Verkeerd signaal

In Overijse is het volgens burgemeester Dirk Brankaer al enkele legislaturen traditie dat er een schepen wordt aangesteld die bevoegd is voor Vlaams beleid. ‘Omdat al onze schepenen in hun bevoegdheidsdomein op de een of andere manier bezig zijn met het Vlaams karakter van de gemeente hebben we er bij de samenstelling van het nieuwe gemeentebestuur over gediscussieerd of we die specifieke bevoegdheid wel moesten behouden. We vonden dat de afschaffing een verkeerd signaal zou zijn en daarom is ze behouden. Het is trouwens ook niet slecht dat een schepen daar expliciet mee bezig is, accenten legt en waakt over de Vlaamse reflex bij de anderen’, aldus Brankaer (ov 2002, N-VA, CD&V). Dirk Dewolf, kartelgenoot van de burgemeester, is in het schepencollege verantwoordelijk voor deze materie. ‘Momenteel is Dewolf bezig met de uitwerking van een beleidsplan voor het voeren van een Vlaams beleid tijdens deze legislatuur. Hij heeft hiervoor een werkgroep opgericht waarin ook diverse Vlaamse verenigingen uit de gemeente vertegenwoordigd zijn. Tegen het einde van het jaar zal dit werkstuk klaar zijn samen met het globale beleidsplan van dit college. Hierbij komen uiteenlopende thema’s aan bod zoals bijvoorbeeld de 11-juli-viering, de werking van de taalklachtenbank, de huisvestings- en verstedelijkingsproblematiek, ... Als terzake maatregelen worden voorgesteld dan gebeurt

Les communes de la périphérie accentuent leur caractère flamand

Dans 7 des 19 communes périphériques, le collège des bourgmestre et échevins a désigné un mandataire qui est formellement chargé de veiller à la préservation et au renforcement du caractère flamand de la commune (Beersel, Dilbeek, Hoeilaart, Machelen, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw et Tervuren). Dans les communes où personne n’est chargé spécifiquement de la cause flamande, la matière relève en règle générale des compétences de l’ensemble du collège des échevins, comme cela est notamment le cas à Vilvoorde et Zaventem.

Les mesures adoptées par les différentes communes pour préserver, voire renforcer le caractère flamand, sont plus ou moins identiques. Ainsi, une attention particulière est attachée à l’organisation de cours de néerlandais pour les allophones et à la lutte contre la publicité commerciale en français. En matière de logement, des communes telles que Vilvoorde et Zaventem demandent que les candidats à un logement social ou un terrain à bâtir connaissent le néerlandais ou soient au moins disposés à apprendre notre langue. De manière générale, on constate que la politique favorisant le caractère flamand se décline dans toutes les compétences communales.

dat steeds in overleg met de schepen die bevoegd is voor dit domein. Een schepencollege neemt overigens steeds collegiaal beslissingen', aldus Brankaer.

Specifieke bevoegdheid werkt beter

In Beersel is Els Germis (N-VA) bevoegd voor 'de coördinatie van het Vlaams beleid tot behoud streekeigen karakter'. 'Zij volgt in de eerste plaats de initiatieven die de Vlaamse administratie neemt om het Vlaams karakter van de rand te bevorderen. Het is ook een coördinerende bevoegdheid; in overleg met de schepenen bevoegd voor werk, onderwijs, cultuur, sport en dergelijke wordt bekeken hoe we het Vlaamse beleid daadwerkelijk kunnen inkleuren. Deze schepen kijkt daarnaast nauwlettend toe op het taalgebruik van de lokale handel, in sportorganisaties en dies meer', aldus burgemeester Hugo Casaer (CD&V). De bevoegdheid voor het Vlaams karakter binnen het Beerselse college is nieuw. 'Vroeger was de alertheid er natuurlijk ook, maar het is beter dat er zich iemand specifiek mee bezighoudt', vindt de burgemeester.

Willy Segers (N-VA) is in Dilbeek schepen voor Vlaamse aangelegenheden. 'Wij grenzen aan Brussel en worden geconfronteerd met een grote instroom van anderstaligen, met de verstedelijking en dergelijke. Het leek ons dus belangrijk om iemand hiervoor specifiek bevoegd te maken. Ik bereid momenteel een beleidsplan voor, maar de discussie daarover binnen het college is nog niet afgerond. Ik pleit er onder meer voor dat de gemeente waar dat wettelijk mogelijk is, het Vlaams karakter steunt en versterkt, een integratiebeleid voert naar anderstaligen en inzake ruimtelijke ordening en huisvesting initiatieven neemt om het wonen voor jongeren in eigen streek te bevorderen. Ik vrees dat het zetten van concrete stappen om dit laatste punt te realiseren nog voor discussie zal zorgen binnen het college', aldus Segers.

Vlaamse spirit

Vilvoorde belastte niemand met de bevoegdheid voor Vlaamse zaken, maar dit is volgens schepen van sociale zaken Hans Bonte (sp.a) ook niet nodig. 'Binnen de coalitie is afgesproken dat ieder er binnen zijn bevoegdheidsdo-

mein alles aan doet om het Nederlandstalig karakter van de stad te versterken. Dat is vertaald in een reeks beleidsdoelstellingen', aldus Bonte. Tijdens de voorbije jaren investeerde Vilvoorde fors in een verhoging van het aantal taallessen en maakte de mensen daar warm voor door onder meer bepaalde sociale voordelen toe te kennen. Dit resulteerde in een verdubbeling van het aantal cursisten tot 1.250. 'Samen met voormalig burgemeester Dehaene hebben we er op Vlaams niveau voor geijverd dat het toekennen van een sociale woning gekoppeld werd aan een engagement om Nederlands te leren', aldus Bonte. Ook werk maken van het Nederlandstalig straatbeeld is een belangrijke prioriteit in Vilvoorde.

In Zaventem werd de bevoegdheid Vlaams beleid evenmin expliciet toegewezen, maar volgens burgemeester Francis Vermeiren (Open vld) berust deze in de praktijk bij hem. 'Mijn taak is coördinerend want deze thematiek raakt alle bevoegdheden tot sociale zaken en feestelijkheden toe. Ik geef stimulansen alhoewel dit niet echt nodig is omdat de Vlaamse spirit er bij alle schepenen goed in zit. In september leggen we aan de gemeenteraad een hele batterij maatregelen voor om de Vlaamse eigenheid van de

gemeente te versterken', aldus Vermeiren. Al een tijdje geleden besliste het gemeentebestuur dat kandidaat-kopers van sociale gronden in Zaventem Nederlands moeten kennen.

Ook Merchtem, dat in het recente verleden het nieuws haalde met ophefmakende beslissingen zoals het verbod op Franstalige opschriften op de wekelijkse markt, heeft de bevoegdheid Vlaams beleid niet expliciet toegewezen. Dit wil echter geenszins zeggen dat er minder aandacht is voor deze thematiek. 'In de praktijk hou ik toezicht op het Vlaams karakter van de gemeente en volgt schepen Paul Van Den Eynde (Open vld) net als tijdens de vorige legislatuur de overlegvergaderingen met Vlaams minister Frank Vandembroucke die bevoegd is voor de rand, met de vzw 'de Rand' of met andere gemeenten, bijvoorbeeld over de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde', aldus burgemeester Eddie De Block (Open vld). Wat de omstreden marktmaatregel betreft wil hij nog kwijt dat Vlaams minister van Inburgering Marino Keulen deze achteraf weliswaar vernietigde, maar dat er sindsdien geen Franstalige handelaars meer opdaagden om hun waren te verkopen op de markt van Merchtem. □

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

© PDS

Taalpremies voor politie

DILBEEK Heel wat politiezones in de Vlaamse rand kampen met een nijpend tekort aan personeel. Ook in Dilbeek is dat het geval. Daarom heeft het schepencollege beslist taalpremies in te voeren. 'Veel agenten hebben het korps verlaten omdat ze in Brussel en in sommige politiezones in de rand een extra maandelijks vergoeding krijgen als ze slagen voor een taalexamen', legt burgemeester Stefaan Platteau uit. 'Het gemeentebestuur biedt de inspecteurs een gratis opleiding aan,

zodat ze daarna een taalexamen Frans, Engels, Duits of Italiaans kunnen afleggen. Wie slaagt, krijgt voortaan een premie. In Dilbeek is vooral de kennis van het Italiaans belangrijk, omdat hier heel wat mensen van Italiaanse afkomst wonen.' Het gemeentebestuur hoopt dat de premie een oplossing biedt voor het chronisch personeelstekort, waar ook verschillende andere politiezones in Halle-Vilvoorde mee te kampen hebben.

TD

Onverzadigbare vuilbak

GRIMBERGEN De gemeente Grimbergen beschikt sinds kort over een 'Big Belly'-vuilbak. Het Grimbergse bedrijf Tecnor heeft er bij wijze van experiment één geplaatst aan het gemeentehuis. 'De Big Belly-vuilbak werkt op zonne-energie en plet het vuil samen', legt Marc Celis, bedrijfsleider van Tecnor uit. 'De vuilnisbak zit dus niet zo snel vol; er kan minstens vier keer zoveel afval in als in een gewone vuilbak. Daardoor moeten de reinigingsdiensten van de gemeente minder vaak

uitrukken, wat een flinke besparing oplevert. Op die manier verdien je de meerkost van een 'Big Belly' snel terug. Een gewone vuilbak kost zo'n 1250 euro en een 'Big Belly' zo-wat 4000 euro. De 'Big Belly'-vuilbak wordt ingevoerd vanuit de Verenigde Staten. Daar vind je hem sinds twee jaar in grote steden als Boston, Chicago en New York. En nu dus ook in Grimbergen.

TD

Sportclubs leren omgaan met anderstaligen

VLAAMS-BRABANT De provincie Vlaams-Brabant laat een vormingspakket voor trainers ontwikkelen om sportclubs te helpen bij het gebruik van het Nederlands tijdens de trainingen. 'Uit een studie van de KU Leuven en de VUB naar het taalgebruik en het omgaan met meertaligheid in de Nederlandstalige sportclubs in de Vlaamse rand, bleek dat er behoefte is aan het nascholen van trainers', zegt Tom Troch, gedeputeerde voor het Vlaams karakter. 'Bestuursleden hebben vaak wel aandacht voor het Nederlandstalig karakter van hun club, maar weten niet goed hoe zij of de trainers moeten omgaan met hun anderstalige leden.' De provincie heeft daarom het Centrum voor Taal en Onderwijs gevraagd een vormingspakket te ontwikkelen. 'Het pakket zal onder meer bestaan uit een sensibiliserende folder en een DVD, die voorbeelden zal geven van 'goede praktijk', aldus Tom Troch. 'Er zullen situaties in beeld worden gebracht die zich in de realiteit op het sportveld voordoen en hoe een trainer daarop kan reageren. We willen geen theoretische achtergrond geven, wel nuttige tips en suggesties om op een positieve manier het gebruik van het Nederlands in de sportclubs te stimuleren.' Het vormingspakket zou er eind dit jaar moeten zijn.

TD

© FC

Netwerk van trage wegen

MEISE De gemeente Meise is samen met de milieuraad en een aantal vrijwilligers gestart met de inventarisatie van de zogenaamde trage wegen. 'Het gaat daarbij voornamelijk om voet- en buurtwegen', zegt schepen van Leefmilieu Marie-Jeanne Thaelemans. 'We willen op termijn tot een uitgebreid netwerk van trage wegen komen dat wandelaars en fietsers

een alternatief kan bieden voor de drukke verkeerswegen. In eerste instantie wordt bekeken welke wegen nog bestaan, welke nog gebruikt worden, wat de toestand van de weg is en hoe eventueel een verbinding kan worden gemaakt met andere voetwegen. De trage wegen zullen speciale logo's en bewegwijzering krijgen.'

TD

Dilbeek telt meeste inwoners

HALLE-VILVOORDE De gemeente Dilbeek heeft de meeste inwoners in het arrondissement Halle-Vilvoorde. De steden Halle met 35.108 inwoners en Vilvoorde met 37.964 hebben er dus iets minder dan Dilbeek, dat afklokt op 39.585. Ook Grimbergen (34.320), Sint-Pieters-Leeuw (30.929), Asse (29.334), Zaventem (29.043), Overijse (24.164) en Beersel (23.578)

behoren tot de grote gemeenten van Halle-Vilvoorde. In zowat alle gemeenten groeide het aantal inwoners, behalve in de faciliteitengemeenten Wezembeek-Oppem, Kraainem, Linkebeek en Drogenbos. In het hele arrondissement is de bevolking gegroeid met 4.399 inwoners. Er wonen nu 580.407 mensen in Halle-Vilvoorde.

TD

Frans met de paplepel

HALLE-VILVOORDE In slechts 56 procent van de gezinnen met pasgeboren kinderen in Halle-Vilvoorde is het Nederlands de thuistaal. Bijna één op vier kinderen wordt opgevoed in het Frans, zo blijkt uit een studie van Kind en Gezin. Dat is een status quo ten opzichte van twee jaar geleden. Toch vallen een paar cijfers op. Zo is er een stijging van het aantal kinderen dat in het Frans wordt opgevoed in Liedekerke en

Overijse. In Overijse is het aantal ouders dat Frans spreekt met hun kinderen zelfs gestegen van 20 naar 30 procent. 'Dat cijfer is inderdaad opmerkelijk', reageert burgemeester Dirk Brankaer van Overijse. 'We hebben er niet meteen een verklaring voor, maar ik laat het zeker onderzoeken, want dit is geen positieve evolutie voor onze gemeente.'

TD

© KM

Oud Nieuws

Paul Gilson, de bekendste zoon van Ruisbroek

RUISBROEK De bekende componist Paul Gilson werd op 15 juni 1865 aan de Koolmarkt in Brussel geboren. Als kleuter verhuisde hij met zijn ouders naar Ruisbroek naar het zgn. Kasteeltje in de Jan Ruusbroekstraat.

Gilson kreeg zijn eerste muzieklessen van August Cantillon, de plaatselijke koster-organist. Op vijftienjarige leeftijd componeerde hij voor de dorpsfanfare de ouverture *Eleusinies*. In 1886 liet hij zich inschrijven aan het koninklijk conservatorium in Brussel waar hij compositie studeerde bij François-Auguste Gevaert, de toenmalige directeur van het conservatorium. Met zijn cantate *Sinai* behaalde hij in 1889 de eerste grote Prijs van Rome. Zijn meesterwerk, de vierdelige symfonische schetsenreeks *La Mer*, werd in 1892 voor het eerst uitgevoerd. Gilson verwierf met dit werk internationale erkenning. Het werd later nog opgevoerd in Parijs en in Duitsland onder leiding van de componist Richard Strauss. In 1899 werd Gilson leraar harmonie aan het conservatorium van Brussel (1899) en later ook in Antwerpen (1904). In 1909 legde hij beide functies neer toen hij in de plaats van Edgar Tinel werd benoemd tot inspecteur-generaal van het muziekonderwijs in België.

Gilson oefende een grote invloed uit op talrijke jongere musici en publiceerde enkele bekende theoretische werken, waaronder een bewerking van de harmonieeler van Dupont. Tot zijn voornaamste leerlingen behoren zijn vriend August De Boeck, Jef Van Hoof, Marcel Poot, Joan Absil, Daniël Sternefeld, Francis de Bourguignon, Gaston Brenta en Maurits Schoemaker. Paul Gilson heeft zowat alle muziekgenres beoefend: de opera, het melodrama, het oratorium, het ballet, de grote symfonische vormen, de kamermuziek, liederen en composities voor de meest verscheiden instrumentale ensembles, maar zijn omvangrijk oeuvre is ongelijk van kwaliteit.

De toondichter werd op 6 juni 1937 door zijn dorpsgenoten en de hele muziekwereld gevierd. Bij die gelegenheid werd aan zijn ouderlijk huis in de Jan Ruusbroekstraat een gedenkplaat aangebracht. Gilson was toen al lang teruggekeerd naar zijn geboorteplaats Schaarbeek, waar hij op 3 april 1942 is gestorven.

Als herinnering aan zijn grote zoon doopte het gemeentebestuur van Ruisbroek een nieuw aangelegde laan tot Paul Gilsonlaan.

Jaak Ockeley

Balanceren op het slappe koord in

Recente jaarrapporten van Kind & Gezin over het taalgebruik binnen de gezinnen met kinderen in Vlaanderen liegen er niet om. In Halle-Vilvoorde spreekt bijna de helft van de kinderen thuis een andere taal dan het Nederlands. In de meeste randgemeenten ligt dat percentage nog veel hoger. Een groot deel van die anderstalig opgevoede kinderen loopt wel school in het Nederlands. In het tweede deel van onze reeks over het kleuteronderwijs in de rand gaan we na hoe de kleuterscholen omgaan met die grote instroom van anderstalige kleuters.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO Filip Claessens

Kind & Gezin verzamelt sinds 2004 cijfermateriaal over het taalgebruik tussen moeder en kind bij elke nieuwe geboorte. Uit die gegevens blijkt eens te meer hoe specifiek de taalsituatie in de Vlaamse rand rond Brussel wel is. In Vlaanderen is het Nederlands in bijna 80 % van de gezinnen met jonge kinderen de thuistaal, in Halle-Vilvoorde is dat in ongeveer 55 % het geval. In de faciliteitengemeenten spreekt minder dan 30 % van de jonge kinderen thuis Nederlands. En dat voelen de Nederlandstalige kleuterscholen in de rand maar al te goed.

Utopische tips

In de vrije basisschool Mater Dei in Wemmel vinden de kleuterleidsters en -leider het groot aantal anderstalige kinderen in hun klassen de grootste uitdaging van hun job. Het zit peuterleidster Katty Renard vooral niet lekker als ze minder Nederlandstalige

dan anderstalige kleuters heeft. 'We proberen onze anderstalige kleuters te omringen met Nederlandstalige leeftijdsgenootjes, zodat ze verplicht zijn Nederlands te spreken, maar dat gaat natuurlijk niet als er niet genoeg Nederlandstalige kinderen zijn. We hebben vorig schooljaar nog een bijscholing gevolgd over hoe we die anderstalige kinderen het beste kunnen opvangen. Daar zaten wel goede tips bij, maar wat me stoort aan die bijscholingen zijn die volslagen utopische voorbeeldsituaties. Alles wordt daar altijd mooi uitgelegd voor kleine groepjes met veel begeleiding, maar dat strookt niet met de werkelijkheid.'

Daar is collega Karin Van Cauwenberghe het roerend mee eens. 'Als we de kinderen in onze school vrij spel geven, gebeurt dat hoofdzakelijk in het Frans. En dan krijg je op een bijscholing Intercultureel Onderwijs te horen dat je kinderen soms eens in hun moedertaal moet laten spelen. Dat is allemaal mooi in theorie, maar wij zouden ze voor de

verandering ook eens graag in het Nederlands zien spelen. Het ergert me echt dat er zo veel Frans wordt gesproken op onze speelplaats. Vooral als ouders daarmee beginnen, gaan mijn haren rechtop staan, zeker als je weet dat die mensen perfect Nederlands spreken.'

Ook meester Bart De Valck, die de derde kleuterklas onder zijn hoede heeft, hecht veel belang aan een duidelijk taalbeleid. 'Wij zijn op het gebied van taal vrij streng. We vragen de ouders bij de inschrijving om concrete medewerking en het is hier heel duidelijk dat de voertaal Nederlands is. Duidelijkheid is in mijn ogen het beste dat je kinderen kunt bieden. Spijtig genoeg merk ik dat een aantal ouders die belangrijke regel steeds meer met de voeten begint te treden.' Volgens meester Bart heeft de grote instroom van anderstalige kleuters niet alleen te maken met de verfranste bevolking van Wemmel. 'De laatste jaren krijgen we hier veel kinderen van allochtone ouders uit Brussel. Die vinden het

taalgemengde kleuterklasjes

Franstalig onderwijs in Brussel ondermaats en de Nederlandstalige schooltjes zitten er overvol. Het is dus niet alleen de verfransing van Wemmel die wij hier voelen, maar ook de verfransing vanuit Brussel. Minister Vandenbroucke zou dus beter eerst investeren in Brussel, bij de kern van het probleem.'

Creatief uit de hoek komen

Wie voor een klas vol anderstalige kleuters staat, moet soms heel creatief uit de hoek komen. Dat kan elke kleuterleider en -leider uit de rand beamen. Het is soms dansen op een slap koord, weet juf Katty. 'Als ik een leuk, maar iets moeilijker verhaaltje voorlees, kunnen de anderstaligen niet volgen en als ik gemakkelijke verhaaltjes kies, vervelen de Nederlandstalige kinderen zich.' Juf Karin probeert in haar eerste kleuterklas zo gedifferentieerd mogelijk te werken. 'Ik geef de sterkere leerlingen moeilijke boeken en prenten. Voor mijn anderstalige kleuters gebruik ik veel visueel materiaal en probeer

ik het niet té moeilijk te maken zodat ze niet afhaken. Bij hen is herhaling van cruciaal belang.' En ook meester Bart heeft in zijn hoekensysteem veel aandacht voor wat zijn anderstalige kleuters nodig hebben. 'Ik heb vijf computers in mijn klas. Daar zet ik dan kinderen aan die met de computer overweg kunnen en ik laat hen alles uitleggen aan hun klasgenootjes. Vooral voor taalondericht zijn die computers een grote hulp, want er bestaan veel cd-roms die daarbij kunnen helpen.'

Extra taaluren helpen

Scholen met veel anderstalige leerlingen krijgen sinds kort ook bijkomende uren voor extra taallessen Nederlands. In basisschool De Groene Planeet in Houtem geeft juf Sonja Vandervorst sinds 2006 taalstimulering aan de anderstalige kleuters. 'In het begin van het schooljaar moet je heel veel geduld oefenen; de kinderen moeten aan jou wennen en dat duurt toch wel enkele weken. In september is het nog te vroeg om die kinderen uit de klas weg te halen. Maar na verloop van tijd merk je wel dat die extra taaluurtjes hun vruchten beginnen af te werpen.'

We volgen taaljuf Sonja als ze aan het begin van een schooldag in juni vier kindjes meeneemt naar een apart lokaal. Op een tafel is het thema 'vakantie' uitgebeeld; er liggen schelpjes, valiesjes, een boot en nog veel meer. De kinderen moeten eerst zeggen wat ze zien en leren zo de woordenschat. Daarna mogen ze vertellen of en waar ze op vakantie gaan. Daarna gaan ze zitten met de koffers die juf Sonja heeft volgestopt. De kinderen maken hun koffertje stap voor stap leeg en benoemen telkens wat ze eruit halen. Omdat het groepje zo klein is, kan dat op een heel speelse manier; als iemand de fles zonnebrandmelk uit zijn valiesje haalt, mag iedereen zich bijvoorbeeld insmeren. Zo wordt meteen de woordenschat van de lichaamsdelen herhaald. Na hun taaluurtje sluiten de vier kleutertjes opnieuw aan bij de klas van juf Evi Janssens. Ook zij merkt heel goed hoe nuttig die taalstimulering wel is. 'De extra taallessen helpen zeker, vooral omdat de kinderen die taalbaden in kleinere groepjes krijgen. Sommige kinderen durven in mijn klas nauwelijks hun mond opendoen en dan maak ik me zorgen over hun taalniveau. Achteraf hoor ik dan van juf Sonja dat ze tijdens die extra uurtjes wel hun mondje roeren.'

Een jaar kleuterschool is te weinig

Of anderstalige kinderen gedijen in het Nederlandstalig onderwijs hangt van verschillende factoren af, maar de intelligentie van het kind en de thuissituatie spelen blijkbaar een doorslaggevende rol. 'Eén van mijn kleuters spreekt vlot Nederlands, Frans en Chinees', vertelt juf Karin Van Cauwenbergh. 'Dat kind heeft duidelijk aanleg voor taal, maar je merkt ook dat de ouders er thuis mee bezig zijn. Jammer genoeg zijn er ook kinderen die thuis geen woord Nederlands horen en alleen via de school in contact komen met onze taal. Die kinderen hebben het over het algemeen heel moeilijk.' 'Basiskennis van het Nederlands is broodnodig om mee te kunnen op school', vindt ook Bart De Valck. 'De kinderen moeten de schooltaal beheersen alvorens ze in het eerste leerjaar terechtkomen.'

Om die reden wil Vlaams minister van Onderwijs Vandenbroucke de inschrijvingsplicht voor het Nederlandstalig onderwijs verlagen van zes naar vijf jaar. Een kind inschrijven in het eerste leerjaar van een Nederlandstalige school kan voortaan alleen als dat kind ook minstens één jaar in een Nederlandstalige kleuterschool heeft gezeten. 'Dat is nog niet genoeg!', klinkt het in koor op het terrein. 'Ik juich de vervroeging van de inschrijvingsplicht wel toe,' zegt juf Evi, 'maar het is minstens even belangrijk om ook naar het eerste en het tweede kleuterklasje te komen. Daar wordt de basis gelegd voor wat de kinderen in het derde kleuterklasje meekrijgen en ze hebben die bagage nodig.' 'Op één jaar tijd kun je de taalachterstand van anderstalige kinderen niet wegwerken', meent ook meester Bart. 'Kinderen uit een anderstalig milieu moeten vanaf de eerste kleuterklas naar een Nederlandstalige school komen, de ouders moeten meewerken en de klassen moeten kleiner. Nieuwe anderstalige kinderen die bij ons naar het derde kleuterklasje komen, moeten dat jaar vaak nog eens overdoen omdat ze omwille van hun taalachterstand niet klaar zijn voor het eerste leerjaar. Ik heb in mijn klas veel kinderen uit taalgemengde gezinnen die hier hun hele kleuterschool hebben doorlopen en die nu op hetzelfde niveau zitten als Nederlandstalige kinderen. Dat bewijst het nut van drie jaar kleuterschool.' □

In deel drie zoeken we uit of de nieuwe maatregelen van Vlaams minister van Onderwijs Vandenbroucke om kinderen zo vroeg mogelijk naar de kleuterschool te sturen, voelbaar zijn op het terrein.

Goochelaar Kim Vander Auwera 'Konijnen of duiven uit een hoed halen, is niet meer van deze tijd'

Kim Vander Auwera uit Peutie (Vilvoorde), alias Kim Dèrvan, is in zijn professionele leven informaticus. Zijn vrije tijd gaat bijna integraal naar goochelen. Een vreemde hobby voor een jongeman van 29? Vergeet het. Goochelen is weer helemaal in. Harry Potter en de zijnen hebben daar wat mee te maken. Maar vooral de eeuwig menselijke hang naar verbazing en onmogelijke dingen maakt goochelen iets van alle tijden. 'Mensen van alles laten geloven, hen verbazen en amusement brengen – daarin schuilt de aantrekkingskracht van het goochelen', vindt Kim zelf.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Als kleine jongen klom Kim Vander Auwera al met zijn ouders mee het podium op. 'Zij vormen al jaren een goochelaarsduo en hun trucs en shows intrigeerden me.' De fascinatie is gebleven. Kim ontmoette andere goochelaars, wilde weten hoe hun effecten en illusies in elkaar zaten, begon zelf al eens iets uit te proberen. Zo'n zeven jaar geleden is hij voluit voor het goochelen gegaan. 'Eigenlijk had ik er veel vroeger mee moeten beginnen. Veel goochelaars zetten hun eerste stappen als ze nog geen tieners zijn. Maar door mijn studies en andere beslommingen maakte ik er nooit voldoende tijd voor. Dus ben ik uiteindelijk toch nog een laatbloeiër geworden.'

Nu is Kim zo'n twee uur per dag met goochelen bezig en treedt hij vier tot vijf keer per maand op. 'Het is een hobby waar veel tijd in kruipt, dat moet je er voor over hebben', vindt hij. 'Ook als ik tv kijk, zit ik makkelijk met kaarten of muntstukken in mijn handen en ben ik dingen aan het uitproberen of aan het inoefenen.'

Close-up magic

Er zijn verschillende stijlen en specialisaties in het goochelen. De grote shows met illusies; konijnen en duiven die uit hoeden te voorschijn komen en vrouwen die in twee stukken gesneden worden, doen het vandaag een stuk minder goed. Populairder is de tak waarin Kim Vander Auwera zich gespeci-

aliseerd heeft: close-up magic. 'Op feesten en bedrijfsevenementen krijgen de organisatoren al eens graag een goochelaar over de vloer. Grote podiumacts werken minder goed bij zulke gelegenheden, vandaar dat close-up zoveel gevraagd wordt. Je gebruikt er haast uitsluitend alledaagse, kleine objecten voor, zoals elastiekjes, balletjes, munten, touwen of kaarten. De goochelaar doet daarmee eenvoudige trucjes bij de gasten aan tafel. Het publiek zit heel dichtbij, dus je kunt je weinig fouten veroorloven. Elke beweging die je maakt, volgen ze op de voet.' Als ik wat meer uitleg vraag, haalt Kim prompt een aantal voorwerpen te voorschijn en doet enkele van zijn trucs voor. Ik kijk aandachtig toe, in de hoop iets van de geheimen achter zijn handelingen te achterhalen. Tevergeefs. Een goochelaar krijgt geregeld de vraag om zijn trucs uit te leggen, maar je kunt nog zó proberen, je vangt toch bot. 'Uiteraard gaan we op zulke vragen nooit in', lacht Kim Vander Auwera. 'Ik laat die vraagstellers soms even in de waan dat ze hun uitleg zullen krijgen, maar doe dan een heel andere truc, zodat ze het toch weer niet begrijpen. Er is onlangs een tv-programma geweest waarin goocheltrucs werden uitgelegd. Daar ging het echter om behoorlijk oude trucs die sowieso niet meer vaak worden gebruikt, dus op zich kon dat geen kwaad. Maar de algemene regel is dat je niets verklapt.'

Chinese ringen

Vervolgens haalt Kim Vander Auwera een rood sponsen balletje, bijna zo groot als een pingpongbal, te voorschijn. 'Ik druk het balletje goed samen en wrijf erover, ik blaas en...' hij wacht even voor de spanning, ik knijp mijn oogleden wat dichter om elk detail zien, 'nu zijn het er twee!' De balletjes verdwijnen en vermenigvuldigen voor mijn ogen dat het een lieve lust is en niet één keer vang ik een glimp op van hoe hij het doet. Hij lacht als hij de frons in mijn voorhoofd ziet, maar verlost me niet van mijn nieuwsgierigheid. 'Mijn favoriete truc is die met de Chinese ringen. Daar heb ik een hele routine mee opgebouwd.' Het blijkt om een set metalen ringen zonder openingen te gaan, die je

Zauberünstler Kim Vander Auwera

Kim Vander Auwera aus Peutie arbeitet als Berater für ein großes Informatikunternehmen. Seine Freizeit widmet er fast ausschließlich der Zauberkunst. 'Die Leute allerhand glauben lassen, sie in Staunen versetzen und für Unterhaltung sorgen – das ist die Attraktivität der Zauberkunst', meint Kim. Als kleiner Junge stand Kim schon mit seinen Eltern, einem Zauberünstlerduo, auf der Bühne. Er kam mit anderen Zauberünstlern in Kontakt und wollte wissen, wie ihre Effekte und Illusionen aufgebaut waren. Vor sieben Jahren hat er sich dann vollständig auf die Zauberkunst konzentriert. Seine Spezialität ist *Close-up Magic*: Tricks mit kleinen Alltagsobjekten wie Münzen oder Gummiringen, die man aus nächster Nähe verfolgen kann. 'Viele Menschen glauben, dass es vor allem eine Frage der Geschwindigkeit ist, aber das stimmt nicht. Ein Trick steht oder fällt mit der Technik. Das Publikum darf wirklich nichts durchschauen.'

tóch in elkaar kunt laten klikken en weer uit elkaar kunt halen. Kim doet het even voor en laat me de ringen bestuderen – geen oneffenheidje te bespeuren. Ik doe een gok naar het geheim achter de truc, waar hij hartelijk mee moet lachen, en kom alweer noppes te weten. ‘Veel mensen denken dat het vooral met snelheid te maken heeft, maar dat klopt niet’, legt hij uit. ‘Een truc staat of valt met de techniek. Zolang je de techniek niet volledig onder de knie hebt, begin je er beter niet aan. Het publiek mag echt niets in de gaten hebben.’

Van verbazing tot frustratie

Het dankbaarste goochelpubliek zijn volgens Kim Vander Auwera de senioren. Het moeilijkst zijn kinderen. Tieners dagen dan weer graag uit. ‘Senioren gaan over het algemeen heel ver mee in je trucs en verbazen zich over al wat je doet. Dat is natuurlijk erg leuk. Het fijne aan werken met kinderen, is dat je ogenblikkelijk weet wat je goed of fout doet. Ze zijn heel kritisch en nemen geen blad voor de mond. Volwassenen houden zich meer in, of het nu in positieve of in negatieve zin is. Ook tieners kunnen geboeid naar goocheltrucs zitten kijken. Ze testen de goochelaar graag en vragen daarom geregeld om een truc wel vijf keer opnieuw te doen.’ En op verschillende soorten feesten en evenementen kom je natuurlijk de meest uiteenlopende gasten tegen. ‘Echt ongeïnteresseerde en lastige mensen ontmoet je zelden. Maar als ze liever niets zien, dan ga je gewoon naar de volgende tafel. Geen probleem. Er zijn ook personen die snel gefrustreerd raken van goochelen. Ze zitten maar te kijken hoe het werkt en snappen het niet. Daar kunnen ze dan niet tegen. Maar meestal stuit je alleen maar op een enthousiast, nieuwsgierig publiek dat zich maar wat graag laat verrassen door al wat je op tafel vertoont.’

Job en hobby strikt gescheiden

In het dagelijks leven werkt Kim Vander Auwera als consultant voor een groot informaticabedrijf. ‘Ook met computers ben ik opgegroeid’, legt hij uit. ‘Toen ik klein was heeft mijn vader een van de eerste pc’s in huis gehaald die op de markt waren. Het is begon-

nen met spelletjes spelen, maar als tiener raakte ik ook geïnteresseerd in programmeren en alle andere facetten van de informatica. Daarom heb ik me er ook in mijn latere studie op toegelegd. Ik heb me professioneel eerst een tijdje in programmeren verdiept en nu ben ik gespecialiseerd in netwerkbeheer. Een heel andere tak, maar die variatie bevalt me wel. Ook de job zelf is afwisselend, omdat ik als consultant telkens naar andere klanten toe ga, en dus ook telkens in een nieuwe omgeving aan nieuwe opdrachten werk. Ik heb zeker geen klachten over mijn baan.’ Het goochelen en de informatica houdt Kim dan ook strikt gescheiden. ‘Het ene is mijn job, het andere mijn hobby.’ Hij heeft tot nu toe ook helemaal geen plannen om van goochelen zijn professionele bezigheid te maken. ‘Als België wat groter zou zijn, zou ik het wel overwegen’, zegt Kim. ‘Maar de weinige echte beroepsgoochelaars in dit land moeten knokken om ervan te kunnen leven.

De markt is echt te klein om zo’n risico te nemen. En verhuizen naar een land als Amerika, waar het wel zou kunnen lukken, heb ik er nu ook weer niet voor over.’ Op dit ogenblik is er trouwens al helemaal geen sprake van verhuizen naar het buitenland. Kim en zijn vriendin zijn namelijk net begonnen met het bouwen van een huis in Heist-op-den-Berg. ‘Zodra dat bewoonbaar is, zal ik dus van Peutie naar daar verkassen’, vertelt hij. ‘Mijn vriendin komt van Heist-op-den-Berg. Ik heb daar ondertussen ook een behoorlijke vriendenkring uitgebouwd en het is er rustiger wonen dan in de buurt van Vilvoorde, wat ons wel bevalt. De keuze was dus snel gemaakt. Tegen Kerstmis zou het huis winddicht moeten zijn. Voor de afwerking willen we grotendeels zelf zorgen, om toch wat kosten te besparen. Het is tegenwoordig immers niet meer zo vanzelfsprekend voor jonge mensen om een huis te bouwen. Het prijskaartje loopt hoog op.’ □

Het dienstencentrum Ter Borre in Strombeek werkt al een aantal jaren hard aan het dichten van de digitale kloof, en de PC-club van het centrum wordt dan ook druk bezocht door de Strombeekse senioren. Sinds kort stelt het dienstencentrum z'n computers ook ter beschikking van de cliënten van het OCMW.

TEKST Tina Deneyer | FOTO Kris Mouchaers

Meer kansen voor minderbedeelden OCMW van Strombeek leert zijn cliënten omgaan met de computer

Het OCMW-dienstencentrum Ter Borre in Strombeek-Bever is sinds kort erkend als 'openbare computerruimte'. Met de steun van het ministerie van Gelijke Kansen werd het computerlokaal uitgebreid: er staan nu vijf pc's. De officiële erkenning kwam er na heel wat inspanningen van het OCMW en het dienstencentrum om zoveel mogelijk mensen vertrouwd te maken met de computer.

'Bezoekers van het dienstencentrum kunnen hier tijdens de openingsuren vrij komen surfen op het internet en oefenen op de computer', legt diensthoofd Mario Deboodt van Ter Borre uit. 'Hier komen vooral senioren over de vloer en heel wat van hen maken gebruik van onze computers. Zowat 150 senioren hebben bij ons de voorbije drie jaar een basisopleiding informatica en een workshop internet en e-mail gekregen. Onze vier vrijwilligers die de lessen geven, houden rekening met ieders tempo. Voor senioren is de computer een erg belangrijk communicatiemiddel. Vaak hebben ze kinderen of kleinkinderen die in het buitenland wonen en dankzij het internet kunnen ze met hen in contact blijven.'

Nuttig om te solliciteren

De computerwerking van dienstencentrum Ter Borre heeft intussen z'n doelgroep verruimd. 'Onder bepaalde voorwaarden bieden we de cliënten van de sociale dienst een kennismakingspakket computergebruik aan. Heel wat leefloners of mensen die het financieel moeilijk hebben, hebben nog nooit een computer gebruikt', zegt OCMW-voorzitter Patrick Mensalt. 'De pc en het internet kun-

nen ook voor hen een nuttig instrument zijn, bijvoorbeeld bij het solliciteren. Een opleiding in computergebruik vormt ook de ideale opstap naar cursussen bij de VDAB. We willen onze OCMW-clieënten op die manier wat voor-sprong geven. Samen met de maatschappelijk werkers van het OCMW bekijken we welke cliënten in aanmerking komen en voor wie het nuttig kan zijn om een computercursus te volgen. We merken dat het de betrokkenen stimuleert en motiveert. Onze bedoeling is altijd geweest om mensen zo vlug mogelijk klaar te stomen voor de arbeidsmarkt en de basisbeginselen van de informatica onder de knie krijgen, kan daarbij een heel belangrijke rol spelen.'

'Met de cliënten van het OCMW werken we, net zoals met de senioren, heel bewust in kleine groepjes. We willen hen op een persoonlijke manier de basisvaardigheden aanleren die je nodig hebt om met een pc te werken en dat lukt alleen als je met kleine groepjes aan de slag gaat', zegt Mario Deboodt.

Elektronische identiteitskaart gebruiken

'We willen ook onderzoeken hoe we via onze PC-club het gebruik van de elektronische identiteitskaart kunnen aanmoedigen', stipt voorzitter Patrick Mensalt aan. 'Heel wat mensen hebben al zo'n kaart maar weten eigenlijk niet hoe ze die moeten gebruiken en welke mogelijkheden ze biedt. Zo kunnen we onze bezoekers bijvoorbeeld leren hoe ze via het internet en met hun elektronische identiteitskaart hun belastingaangifte kunnen invullen. Eigenlijk vertrekken alle initiatieven die we in het dienstencentrum nemen op het vlak van informatica vanuit dezelfde gedachte: Ter Borre moet de snelrein van de digitale communicatie wat vertragen, zodat meer mensen kunnen opstappen.' □

Info

Dienstencentrum Ter Borre,
Sint-Amandsplein 7, 1853 Grimbergen,
02-267 38 50, www.grimbergen.be.

Strombeek social services and computer literacy

In addition to the customary users, customers of the Public Social Welfare Centre are now able to avail themselves of the computer equipment on offer from the Ter Borre services centre in Strombeek. 'Many people surviving on a subsistence income have never used a computer owing to their financial circumstances', according to the head of the Public Social Welfare Centre, Patrick Mensalt. 'Computers and an Internet connection can help them to apply for a job or be the first step towards taking a course with the Flemish Service for Employment and Vocational Training. It is up to us to prepare them as quickly as possible for the job market. Hence a basic course on how to use a computer can play a key role towards this end.'

AGENDA

RANDUIT

van 4 oktober
t.e.m. 4 november

Chris Lomme als vertwijfelde junkiemoeder

TOONEEL Dat drugsverslaafden het hun omgeving behoorlijk moeilijk kunnen maken, blijkt uit de monoloog *Zoon* van **Stijn Devillé**. **Braakland ZheBilding** doet voor dit aangrijpend docudrama een beroep op één van de expressiefste actrices van het Vlaams theater. **Chris Lomme** belichaamt een junkiemoeder die door haar meerderjarig kind dermate wordt geterroriseerd dat zij hem uiteindelijk van kant maakt. Toen haar zoon vroeger jointjes rookte, was zijn moeder zich van geen kwaad bewust. Maar onder invloed van zijn vrienden raakt hij aan de zware 'stuff' en bedelt hij haar voortdurend geld af om drugs te kunnen kopen. Om hem ter wille te zijn, moet ze zelfs de helft van haar huis onder doodsbedreiging verkopen. Hoewel de junkiemoeder na haar wanhoopsdaad door de rechtbank wordt vrijgesproken, blijft haar geweten knagen. Heeft ze haar jongen misschien verkeerd opgevoed? Werd hij door haar te weinig geknuffeld? Waarom kon ze zijn druggebruik niet tijdig afremmen? De auteur baseerde zich voor dit docudrama op waar gebeurde feiten. Er wordt door **Cro Magnon** ook stevig gemusiceerd. **Geert Waegeman** compo-

neerde geen eenvoudig klankdecor maar een volwaardige concertpartituur die tussen de gesproken scènes wordt uitgevoerd.

LD

Donderdag 25 oktober, 20.00
Jezus-Eik (Overijse), GC de Bosuil,
info 02-657 31 79

Bezwerende Argentijnse 'murga'

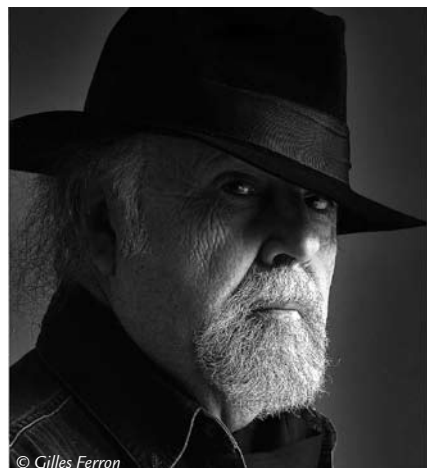
LATIJS-AMERIKAANSE MUZIEK Murga wordt wel eens de anti-tango genoemd. In oude Spaanse encyclopedieën wordt het genre zelfs als minderwaardige muziek afgeschilderd omdat het geen vaste regels volgde en bijgevolg als subversief werd ervaren. De 'murgeros', die vooral afkomstig zijn uit de sloppenwijken van de steden, vierten ieder jaar carnaval in Buenos Aires met bescheiden

middelen, maar op een uitgelaten manier. Zij drinken, zingen, musiceren en dansen om hun lamentabele leefomstandigheden te vergeten. Omdat het Argentijnse militaire regime indertijd aanstoot nam aan dit ongebonden volksvermaak, dat volgens de tegenstanders ook voor veel criminaliteit zorgde, werd de murga tussen 1976 en 1983 verboden. Hoewel de Argentijnse zanger **Juan Carlos Caceres** al veertig jaar geleden naar Parijs emigreerde, is hij nog steeds vertrouwd met deze rauwe, ritmische muziek die bijwijlen Afrikaans klinkt. Begeleid door de percussionisten **Marcello Russillo** en **Javier Estrella** vertolkt hij bezwerende murgas, die worden afgewisseld met milongas van de Rio de la Plata. Bandoneonist **Marisa Mercadé** en cellist **Sedef Ercetin** spelen vurig mee.

LD

Vrijdag 19 oktober, 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, info 02-255 46 90

Het concert is een opwarmer voor de tentoonstelling 'Verkeerde tijd, verkeerde plaats' van de Vilvoordse Raad voor Internationale Solidariteit, over de problematiek van asielzoekers en vluchtelingen (van 20/10 tot 4/11).

© Gilles Ferron

Legendarische Radeisproductie gereconstrueerd

THEATER Het absurdistisch cartoontheater van de mimespelers van Sierkus Radeis was dertig jaar geleden een absoluut hoogtepunt op Mallemtent en het Amsterdamse Festival of Fools. Het publiek vergaapte zich toen niet alleen aan het gelanterfant of de drukdoenerij van de acteurs, maar ook aan misplaatste palmbomen en vissen in een vogelkooi op de scène. Naast **Josse De Pauw**, **Eric De Volder**, **Dirk Pauwels** en **Jan De Bruyne** hoorde ook **Pat Van Hemelryck** bij deze pioniers. Met het Alibi Collectief reconstrueert hij op basis van zijn herinneringen en de notities die indertijd werden geleverd aan de auteursrechtenmaatschappij Sabam, de legendarische productie *Echafaudages*. Wat er van de drie arbeiders op een bouwwerf precies wordt verwacht, zal slechts stapsgewijs duidelijk worden. Hebben ze wel voldoende ervaring? En wat te denken van hun werktuigen die allesbehalve normaal ogen? Gelukkig konden **Alain Rinckhout**, **Ief Gilis** en **Danie Jordens** op de valreep nog een oude videoband van hun anarchistische voorgangers bekijken. **Peter Vermeersch** zorgt voor het klankmateriaal.

LD

Donderdag 4 oktober, 20.30
Dilbeek, CC Westrand,
info 02-466 20 30

Festival van Vlaanderen in de rand

Het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant presenteert ook in oktober een reeks concerten in de rand.

Muziektheater en virtuoze concerten

KLASSIEKE MUZIEK Acteur **Hubert Damen** en het **Emanon ensemble** spelen onder leiding van **Ivan Meylemans** een Vlaamse versie van Strawinskys *L'Histoire du soldat*. Vertaler **Stefaan van den Breemt** situeert het verhaal van de soldaat die terugkeert uit de oorlog en rijk hoopt te worden met het verkopen van zijn viool aan de duivel, tussen Turnhout en Terkruis. 'De muziek is niet als een geheel gecomponeerd maar in duidelijk van elkaar gescheiden delen die onderling sterk contrasteren', licht musicoloog **Marc Delaere** toe. 'Zo worden in het slotgedeelte de tango, de wals en de ragtime naast elkaar gezet. In tegenstelling tot bijvoorbeeld het grote Wagneriaanse orkest dat romantische gevoelens wil oproepen, volstaan voor dit onbevengene muziektheaterstuk zeven instrumentalist die een transparant klankbeeld laten horen. Strawinsky verwijderde alle elementen die bijdragen tot een illusie van de werkelijkheid. Hij scheidt liever een afstand of parodieert zodat de luisteraar zich niet kan verliezen in sentimenten en alert moet blijven!' Hubert Damen, die vroeger als acteur was verbonden aan de kvs maar vooral populair werd door zijn rollen in de televisieseries *Witse*, *Heterdaad*

en *Flikken*, droeg reeds eerder teksten voor in muziektheaterstukken van het Prometheus ensemble en het Quatuor d'amore.

Vrijdag 12 oktober, 20.00
Wommel, GC de Zandloper
Woensdag 17 oktober, 20.30
Halle, CC 't Vondel

De laatste pianosonates van Schubert

Jan Vermeulen vertolkt vier ultieme composities van Franz Schubert (1797-1828) op een pianoforte uit 1830. 'De meeste werken van Schubert werden pas na zijn dood gepubliceerd', vertelt Marc Delaere. 'Zijn oeuvre was bijgevolg nauwelijks bekend bij zijn collega's. De drie klavierstukken uit zijn laatste levensjaar die op het Festival van Vlaanderen worden uitgevoerd, werden pas in 1868 op aandringen van Johannes Brahms gepubliceerd. De pianosonate die op de affiche staat, droeg hij op aan Robert Schumann (1810-1856). In de schaduw van Beethoven ontwikkelde Franz Schubert componeertechnieken die hem in staat stelden om even grootse werken te schrijven als zijn gevierde tijdgenoot.'

Donderdag 4 oktober, 20.30
Linkebeek, GC de Moelie

Vioolsonates van Bach, Ysaye en Bartok

Het is al bijna drie decennia geleden dat **Yuzuko Horigome** de eerste prijs behaalde op de Koningin Elisabethwedstrijd voor viool. Momenteel geeft ze les aan het Koninklijk Conservatorium in Brussel. Haar instrument dateert uit 1741 en werd vervaardigd door de beroemde Italiaanse vioolbouwer Giuseppe Guarneri. Voor het festivalconcert selecteerde ze werken die alleen door ervaren muzikanten kunnen worden uitgevoerd omdat J.S. Bach, Eugène Ysaye en Bela Bartok een maximale klankrijkdom vereisen om volledig tot hun recht te komen.

Donderdag 25 oktober, 20.30
Wezembeek-Oppem, Sint Pieterskerk

Ludo Dosogne

Info
Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant,
016-20 05 40

Italiaanse herfst in Strombeek

ITALIAANS FESTIVAL *Controllata e Garantita*, gecontroleerd en met garantie, dat keurmerk dragen de geselecteerde beeldende kunstenaars, musici, theatermakers en dansers die deelnemen aan het Italiëproject dat cc Strombeek de komende drie maanden in samenwerking met De Garage in Mechelen en de Fondazione Stelline in Milaan organiseert. Beslist de moeite waard zijn ook een workshop rond de Toscaanse keuken, een lezingenreeks over Firenze en de Florentijnse renaissance, het Kinderkookkaffee, een Italiaanse designavond en het uitgekend filmaanbod.

'Het festivalthema hebben we op het etiket van een uitstekende fles Italiaanse wijn gevonden',

Bart Defoort Kwartet

onthult tentoonstellingsverantwoordelijke **Luc Lambrecht**. 'Maar we willen de toeristische clichés doorbreken en Italië vanuit een andere gezichtshoek bekijken. Voor de expositie hebben we lang gezocht naar een geschikte Italiaanse partner. In Genua en Rome ving we bot. Uiteindelijk kwamen we in Milaan bij **Roberto Pinto** terecht, die befaamd werd door zijn vele artikels waarin hij zich afzet tegen de dominantie van de 'arte povera'. Samen met **Francesca di Nardi** wordt hij de curator van *Looking for the Border* zoals we onze dubbeltentoonstelling hebben genoemd.'

Ironische blikvangers van **Marcel Broodthaers** en **Alighiero e Boetti**, die vermaard werd door zijn in Afghanistan geborduurde schilderijen, worden geconfronteerd met nieuw werk van **Guillaume Bijl** en **Cesare Pietroiusti**. 'Op de openingsavond pakt de Italiaanse artiest uit met een performance waarin hij de geldeconomie kritisch benadert. Eerder al overgoot hij bankbiljetten met scheikundige stoffen, waardoor ze waardeloos werden.'

Huelgas ensemble in de abdij

Op de vernissageavond (5/10) treedt dirigent **Paul Van Nevel** om 20.15 uur op in de Grim-

bergse abdijkerk met zijn befaamde **Huelgas ensemble**. Er wordt geput uit het oeuvre van Jacobus de Kerle, één van de belangrijkste 16de eeuwse Vlaamse polyfonisten, die vanuit leper naar Orvieto en Rome trok. Hij werd beroemd door zijn tien vierstemmige *Preces* voor het concilie van Trente.

De finissage (31/10) van de Strombeekse expo wordt gevolgd door de dansvoorstelling *Double Points Two* van de Italiaanse choreograaf **Emio Greco**. Met zijn vrouwelijke danspartner toont hij dat ook met een beperkt scala aan bewegingsmotieven indrukwekkende resultaten kunnen worden bereikt. Na afloop wordt hij geïnterviewd en kan er Italiaanse wijn worden geproefd.

Liefhebbers van 'straight ahead' jazz worden bovendien op 12/10 verwend door de Italiaanse saxofonist **Emanuele Cisi**, die te gast is bij het kwartet van **Bart Defoort**.

LD

Controllata e Garantita
Van oktober tot december
Grimbergen, CC Strombeek,
info 02-263 03 43

Jan Decorte zielsverwant van Heiner Müller

© Danny Willems

TONEEL Is het omdat Heiner Müller (1929-1995) de rechtstreekse afstammeling was van Bertolt Brecht, dat **Jan Decorte** de radicaalste teksten uit zijn omvangrijk oeuvre bij elkaar sprokkelde? De bevlogen Brusselse theatermaker voelt zich alleszins een zielsver-

want van de Berlijnse auteur, die een vurig pleitbezorger was van het communistische regime in de voormalige DDR. Hij selecteerde fragmenten uit *Hamletmachine*, waarin zowel de hoofdfiguur als Ophelia zijn overgeleverd aan hun driftleven. Decorte put ook uit het

drieluik *Verkommerde Oever/ Medeamateriaal/ Landschap met Argonauten*, dat eveneens als danstheater door choreografe Anne Teresa de Keersmaeker voor het voetlicht werd gebracht. In *Herakles 2 of de Hydra* ontdekt de mythische krachtpatser dat het monster dat hij moet verslaan de aarde is waarop hij loopt! Noch Müller, noch Decorte hebben ooit geflirt met het zenboeddhisme. Hun existentieel cynisme liet dat niet toe. Maar hun relativerende wijsheden zijn er niet minder om zoals blijkt uit *Hartstuk*, waarin iemand zijn 'bakstenen hart' wegschenkt. Hoewel er van de belangrijkste werken van Müller al uitmuntende Nederlandse versies bestaan, heeft **Sigrid Vinks** op aandringen van de regisseur, met wie ze ook in het dagelijkse leven optrekt, de gekozen citaten opnieuw vertaald. Actrice **Sara De Bosschere** van De Roovers staat mee op de planken. **Sofie D'Hoore** ontwierp de kostuums en **Johan Daenen** zorgde voor het vindingrijk decor.

LD

Van 24 tot 27 oktober en van 30 tot 31 oktober, 20.30
Brussel, Kaaithaterstudio's,
info 02-201 59 59

De tragiek van een koning

TONEEL Wat blijft er over van de mens als hij niets meer bezit en door iedereen verstoten wordt? Dat is volgens regisseuse **Alize Zandwijk** de centrale vraag die Shakespeare opwerpt in *King Lear*. De kvs en het Ro Theater bundelen voor deze schrijvende tragedie hun krachten.

Als Lear de tijd rijp acht om troonsafstand te doen, wil hij zijn rijk verdelen onder zijn drie dochters. Maar zij moeten de ijdele vorst wel hun liefde betuigen. Wie daar het best in slaagt, krijgt het grootste stuk. Goneril en Regan overstelpen hem met mooie woorden en halen zo hun buit binnen. Cordelia komt als jongste het laatst aan de beurt, maar weigert het spel mee te spelen. Hoewel ze voordien de lievelingsdochter van Lear was, wordt ze ontferd en verbannen. Haar opportunistische zus-

sen keren hun vader de rug toe zodra zij hem niet meer nodig hebben. Wat een louteringsproces voor Lear had kunnen worden, loopt slecht af. Tijdens een heftig nachtelijk onweer op de heide komt de voormalige koning tot het besef dat hij zonder kroon nauwelijks nog iets betekent. Ook als vader voelt hij zich een mislukking. Als een gebroken man verschijnt hij tijdens de epiloog met het lijk van zijn vermoorde dochter Cordelia op het podium. Zij die niets erfde, had geprobeerd met behulp van het Franse leger hem zijn koninklijke waardigheid terug te geven.

LD

Van 20 oktober tot 3 november, 20.00
Brussel, KVS Bol,
info 02-210 11 12

© Margj Geerlinks

De kvs, het Kaaithater en de cultuurcentra Westrand en Strombeek zetten elke maand een voorstelling in de kijker. Met de Kwartslagpas (28 euro), die éénmaal geldig is in elk van deze theaters, kan hieruit een selectie worden gemaakt. www.kwartslag.be

Gratis tickets!

Op 13 oktober vindt aan het kasteel van Beersel een festival plaats met alleen maar Nederlandstalige schlagermuziek: *6 om te zien*. Organisator Jekibru vzw stelde een programma samen voor jong en oud. Tussen 15 en 23

uur passeren achtereenvolgens de Studio 100 covergroep **Radio BemBem Live**, **Christoff**, **Nicole en Hugo**, **Willy Sommers**, **Paul Severs** en schlagerkoningin **Laura Lynn** de revue. RandKrant verdeelt 10 vrijkaarten onder de lezers die voor 5 oktober een mailtje of kaartje sturen met als onderwerp '6 om te zien' en

vermelding van naam en adres.

www.gomtezien.be

Met steun van de Vlaamse overheid

Ludiek en leerrijk

Un-Touchable maakt scholieren wegwijs in immaterieel erfgoed en culturele diversiteit

TENTOONSTELLING Tijden veranderen. Dat is normaal. Oude verhalen en muziek, tradities en rituelen, sporten en feesten, spelletjes en recepten dreigen daardoor verloren te gaan. Dat is jammer. De interactieve tentoonstelling *Un-Touchable* wil kinderen en jongeren van 9 tot 18 ertoe aanzetten om daar even bij stil te staan. Op de tentoonstelling en tijdens de workshop kun je niet alleen naar uitleg, muziek, dialecten of spreekwoorden luisteren, er valt ook veel te zien, te lezen, en vooral na te denken.

Neem nu de dialecten. Generaties lang mochten we ze niet meer spreken op school. Daardoor kunnen mensen uit pakweg West-Vlaanderen en Antwerpen elkaar beter begrijpen, want we beheersen intussen bijna allemaal het Nederlands als standaardtaal. Een goeie zaak. Aan de andere kant raken veel dialecten daardoor in de vergeethoek, want minder en minder mensen spreken ze. Een dialect kun je niet vastpakken en in een museumkastje stoppen; het is een immaterieel erfgoed.

Alles Amerikaans

Door dicht bij de leefwereld van de jongeren zelf te blijven, wil de organiserende vzw Tapis Plein het stoffige imago van erfgoed wat opkrikken. Het is niet de bedoeling om terug te keren naar de middeleeuwen. 'Oude dingen kunnen tieners over het algemeen bitter weinig schelen. Ze zijn liever bezig met moderne zaken zoals computers en mp3-spelers', zegt **Barbara Van Coillie** van Tapis Plein. 'Daarom laten we ze nadenken over allerlei vraagstukken

die hen indirect wél aangaan.' Wat zouden ze er bijvoorbeeld van denken als alle culturele diversiteit op termijn verdween en iedereen bijvoorbeeld de eet-, kleding- en sportgewoonten uit Amerika zou overnemen? 'Dat vinden ze over het algemeen een veel minder aantrekkelijke gedachte en dan ben je vertrokken.'

Buitenbeentjes

Na zo'n eerste inleidende babbel krijgen de deelnemers de zes startblokken te zien; blokken zoals je ze in een zwembad aantreft, maar dan kleuriger en vol informatie over erfgoed. Voor het gemak deelt de Unesco het immaterieel erfgoed immers in in verschillende types: orale tradities en uitdrukkingen; podiumkunsten; sociale gewoontes, rituelen en feestelijke gebeurtenissen; kennis van de natuur en

het universum; en traditioneel vakmanschap. Maar omdat die indeling zo simpel niet is, staat er nog een zesde startblok, voor de buitenbeentjes. 'Dingen zoals een kotfuif, op café gaan of karaoke kunnen met de juiste argumenten in verschillende blokken worden gedropt. In dit startblok mogen de jongeren daarom zelf kaartjes deponeren waarop ze schrijven wat zij zoal buitenbeentjes vinden.'

Frietjes bewaren

Vervolgens komt het reuzenganzenspel. Ieder groepje krijgt een gans, die voor een bepaald type erfgoed staat. Tijdens het spel vernemen en discussiëren de deelnemers continu over de materie die ze onderweg tegenkomen. De eigen geest prikkelen staat bij Tapis Plein duidelijk voorop. Via een speciale pc kunnen de deelnemers zelfs tips geven aan de minister. Ze vertellen wat ze zelf binnen duizend jaar bewaard zouden willen zien. 'De antwoorden gaan verrassend vaak over eten en drinken. Chocolade, frietjes en bier doen het erg goed', lacht Barbara Van Coillie.

Ines Minten

Un-Touchable

van 16 tot 28 oktober

Overijse, CC Den Blank,
info 02-687 59 59

van 6 tot 18 november

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
info 02-255 46 90

www.un-touchable.be

Hans de Booij laat emoties de vrije loop

CHANSON/LUISTERLIED Zanger **Hans de Booij** leidt na een turbulent verblijf in Antwerpen momenteel een teruggetrokken leven op de Caraïben, maar dat belet niet dat hij nog nieuwe luisterliedjes schrijft. Ook als auteur blijft hij actief. Zo rolde onlangs zijn boek *De laatste jaren van onsterfelijkheid* van de persen. Deze zomer bracht de Nederlandse chansonnier de pittige cd *Emocratie* uit, waarin hij lucht geeft aan zijn diepste gevoelens. Als tegengif voor de maatschappelijke verkilling en de manisch-depressieve berichtgeving in de media gaat hij ermee op tournee. Het ene nummer klinkt al uitbundiger dan het andere. 'Dit is geweldig!' zingt hij zonder ironie. Een ei-

genzinnige versie van *Le Sud* van Nino Ferrer en de poëtische opsteker *Zo mooi als je lacht* hebben iets hartverwarmends. Als hommage aan Wannes Van de Velde, die om gezondheidsredenen voorlopig niet meer kan optreden, prevelt hij *Zie ik de lichtjes van de Schelde*. Zijn vroegere hits *Annabel*, *Ik hou van alle vrouwen* en *Een vrouw zoals jij* blijven uiteraard op het repertoire.

LD

Vrijdag 12 oktober, 20.30

Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaalhoeve,
info 02-381 14 51

Zaterdag 24 november, 20.00

Meise, De Muze van Meise, info 02-268 61 74

NIETTE
MISSEN

Week van het Bos

De bosbeheerder in beeld

EVENEMENT Veel mensen zijn er zich niet van bewust dat onze bossen 'beheerd' worden. De 29ste Week van het Bos zet daarom de bosbeheerders die dag in dag uit instaan voor het duurzame beheer en behoud van onze bossen in de kijker. Wie zijn ze, wat doen ze en met welke problemen worden ze geconfronteerd? Op deze en andere vragen wordt dieper ingegaan tijdens wandelingen, tentoonstellingen, workshops en andere attractieve activiteiten.

Woensdag 3 oktober, 14.00

Provinciedomein, aan de fontein voor het kasteel, Huizingen, 02-383 00 33

Grootouder kleinkinddag

Grootouders en kleinkinderen ontdekken samen het bos. (inschrijven voor 28 september)

Van 5 oktober tot 31 december, van woensdag tot zondag van 13.00 tot 17.00

Bosmuseum Jan van Ruusbroec, Duboislaan 2, Hoeilaart, 02-658 09 53

Tentoonstelling 'Zaden op Reis'

De tentoonstelling geeft een beeld van de verschillende verspreidingswijzen van zaden. De tentoonstelling opent met een vertelavond (5/10 om 19.30 uur).

Zondag 7 oktober, 14.00

Houtvesterij Groenendaal, Zoniënwood, Jezus-Eik

Initiatie Nordic Walking, gevolgd door een wandeling met het Zonien Athletics Team (inschrijven is verplicht)

Zondag 7 oktober, 14.00

Start aan GC de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik, secretaris@ngz.be

Wandeling

'Zoniënwood door de ogen van een boswachter'

Van 7 t.e.m. 21 oktober

GC de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik, 02-657 31 79

Tentoonstelling

'Zoniënwood van vroeger en nu'

De tentoonstelling geeft een overzicht van boswerktuigen en boswachtersuniformen vroeger en nu. Je vindt er ook oude kaarten en foto's.

Zondag 14 oktober, 10.00-18.00

Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, Leuvensesteenweg 13, Tervuren, 02-769 52 46, www.africamuseum.be

Woodstock

(afsluithappening Week van het Bos)

De hele dag kun je in en rond het Koninklijk

Museum voor Midden-Afrika deelnemen aan activiteiten die allemaal iets te maken hebben met hout en Afrika. Een greep uit het programma:

- ☛ Geleid bezoek voor individuele bezoekers aan de multidisciplinaire tentoonstelling *Hout 't vast. Hout en woud in Afrika* over hout en de bossen van Centraal Afrika (loopt van 5 oktober 2007 t.e.m. 31 augustus 2008). De tentoonstelling heeft aandacht voor het economisch potentieel van hout voor Afrika, voor het gebruik van hout als bron van energie, medicijnen en voedsel, en kaart het probleem aan van de ontbossing en de toekomst van het tropisch woud.
- ☛ Workshop *Musiceren met houten instrumenten*
- ☛ Jean Mapela vertelt woudverhalen en dierenfabels
- ☛ Geleide wandeling in het park waarbij een expert vertelt over gelijkenissen en verschillen tussen tropisch hout en hout van de gematigde gebieden
- ☛ De job-shop stelt enkele beroepen voor waarbij met hout wordt gewerkt
- ☛ Experimenteren met Afrikaanse spelen die uit hout zijn gemaakt
- ☛ Workshop *Instrumentenbouw met recuperatiemateriaal*
- ☛ Concert van **La Stanza** (om 14.00 en 17.00 uur), een Kongolees gezelschap dat muziek tovert uit instrumenten gemaakt van recuperatiemateriaal. Plastic flacons, ijzeren borden, metalen ventilators, ... Alles wordt omgevormd tot een muzikaal instrument en het publiek wordt in een mum van tijd in beweging gezet. De museumbezoekers kunnen ook deelnemen aan twee exclusieve workshops waarin samen met de muzikanten recuperatie-instrumenten worden gemaakt en uitgetroebd.

Het volledige programma van de Week van het Bos vind je op www.weekvanhetbos.be. De programmakrant kun je gratis aanvragen via de Vlaamse Infolijn 1700.

Kat-en-muis spel in Fool for Love

DANSTHEATER In *Fool for Love* van Sam Shepard wagen May en Eddie zich aan een gevaarlijk kat-en-muis spel. Ze hebben een verborgen verleden dat maar langzaam aan de oppervlakte komt. Hun strategie om elkaar te behagen of af te stoten, wordt doorkruist door de bemoeienissen van de tuinman. Ook de vaderfiguur eigent zich een sleutelrol toe. Een aantal freudiaanse oerthema's als het oedipoescomplex, overspel, incest en de trauma's die eruit voortvloeien worden op een eerlijke, maar onverwachte manier onder handen genomen. Het **Ensemble Leporello**, dat steeds verschillende podiumgenres combineert, distilleerde uit dit klassiek psychodrama uit 1985 een

onconventionele danstheaterproductie met **Nand Buyl** op het voorplan. **Danny Timmermans, Katja Pire, Pascale Michiels** en **Didier François** bieden hem verbaal weerwerk. Muzikale motieven van John Coltrane, Chet Baker, Jimi Hendrix (Hey Joe), Prince en Miles Davis krijgen een grondige facelift.

LD

Donderdag 25 oktober, 20.30

Zellik (Asse), CC Asse, [info 02-466 78 21](mailto:info@ccasse.be)

AGENDA

THEATER

Donderdag 4 oktober, 20.15

Martens door NTGent
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 9 oktober, 14.00

Maurice door Paljas Producties
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 11 oktober, 20.15

Kroniek van een karakter
door 't Arsenaal
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 12 oktober, 20.30

Madame Fataal door
Villanella & Tuning People
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 12 oktober, 20.30

Het Zuchten door 't Arsenaal
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 12 oktober, 20.00

Jan Patrick & de plooiocaravans
De Merselborre,
Schaliestraat 2, Vlezenbeek
02-371 22 62 (CC Coloma)

Donderdag 18 oktober, 20.30

Boem patat!
door Echt antwaarps teater
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Donderdag 18 oktober, 20.30

Het Zuchten door 't Arsenaal
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Vrijdag 19 oktober, 20.15

Supervrouw door Els De Schepper
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alsemberg
02-359 16 00

19 en 20 oktober, 20.00

Zondag 21 oktober, 15.00

Acht vrouwen
door K.T. Hand in Hand
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
www.handinhand.be

Woensdag 24 oktober, 20.15

Dansen drinken betalen
door Braakland/ZheBilding
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 25 oktober, 20.15

Lachstuk door Tg Ceremonia
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 25 oktober, 20.00

Anna door Antje de Boeck
& Rony Verbiest
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Zondag 28 oktober, 15.00

Boem Patat! door
Echt Antwaarps Teater
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Woensdag 31 oktober, 20.30

Othello door
De Wetten van Kepler
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

FAMILIEVOORSTELLINGEN

5 en 6 oktober, 20.00

Zondag 7 oktober, 19.00

Circus Ronaldo:
La cucina dell'arte
Begijnhofplein, Overijse
02-687 59 59

Zaterdag 6 oktober, 15.00

R door Theater
De Spiegel/Cie. Balabik
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 6 oktober, 16.00

Op de zolder door Spring (try-out)
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Zondag 7 oktober, 15.00

Prettig Verdwaald door Drieons/
Ad Van Iersel (vanaf 5 jaar)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zondag 14 oktober, 15.00

Klas door Unieke Zaken
(vanaf 6 jaar)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 17 oktober, 14.00

Kleuterkriebelshow
door Clown Rocky
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Vrijdag 19 oktober, 20.00

Wolven in de muur door
Tableau n° 1 (vanaf 8 jaar)
GC Papeblok, P.
Vandersandestraat 15, Tervuren
02-769 20 16

Zondag 21 oktober, 15.00

Verdrongen stad door Theater
Wederzijds (vanaf 8 jaar)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 27 oktober, 19.00

Schaduwduikers door 4Hoog
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 28 oktober, 15.00

Tante Patent en de grote sof
door Luxemburg (vanaf 8 jaar)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 28 oktober, 15.00

Geloof me! door Laika en
Jeugdconcerten Amsterdam
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Maandag 29 oktober, 15.00

De koning zonder schoenen
door 4Hoog
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 2 november,

14.30 en 16.00
R door Theater De Spiegel
CC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Zondag 4 november, 15.00

Koekoekkind door Kopergieterij
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 4 november, 15.00

CJ Benji door Theater Froe Froe
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

LITERAIR

Zondag 7 oktober, 15.00

Kant-tekeningen presentatie
dichtbundel Antoon
Van den Braembussche
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 3 november, 20.15

De dunne Komrij door Villanella
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-563 03 43

DANS

Donderdag 11 oktober, 20.30

Sus pasiones y tristezas door
Mujeres de hoy (flamenco)
CC Asse,
Noorderlaan 20, Zellik
02-466 78 21

Vrijdag 26 oktober, 20.15

Hellenic Dance Company
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alsemberg
02-359 16 00

HUMOR

Donderdag 4 oktober, 20.30
Wereldberoemd in Vlaanderen!
door Bert Kruismans
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 6 oktober, 20.15
Comedy Casino Roadshow
door Comedy Casino
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 11 oktober, 20.30
Echt gebeurd door Kamagurka
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 13 oktober, 20.00
Blauwbaard door Vitaliski
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02-721 28 06

Woensdag 17 oktober, 20.30
The Moz'art Group
door Grupy Mocarta
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 19 oktober, 20.30
Opgenomen door
Dirk Denoyelle (première)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Dinsdag 23 oktober, 20.15
The Moz'Art Group
door Grupy Mocarta
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 25 oktober, 20.00
Wereldberoemd in Vlaanderen!
door Bert Kruismans
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Zaterdag 27 oktober, 20.00
Helden door De Nieuwe Snaar
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

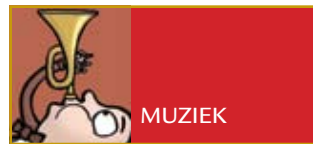
Vrijdag 2 november, 20.30
Geert Hoste: try-out nieuwe show
Pachthof Stroykens,
Merenstraat 19, Duisburg
02-769 20 92

SENIOREN

Zondag 21 oktober, 14.00
Koninklijke fanfare
De Vrije Belgen
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Maandag 22 oktober, 14.30
Nostalgia door Danny Wuyts
CC Asse,
Noorderlaan 20, Zellik
02-466 78 21

Dinsdag 23 oktober, 14.30
Happy Days door Men's Voices
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 4 oktober, 20.00
Jukebox 2000 door
Lucas Van den Eynde,
Tine Embrechts en Nele Bauwens
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

5, 6 en 8 oktober, 20.00
Oosthoeklive
Heetveldelaan, Dilbeek
www.oosthoeklive.be
MET STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID

Zaterdag 6 oktober, 20.00
Songwriters akoestisch
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zaterdag 6 oktober, 20.30
De jager door Eva De Roovere
GC Papeblok, P.
Vandersandestraat 15, Tervuren
02-769 20 16

Zaterdag 6 oktober, 20.30
Living Roots
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Woensdag 10 oktober, 20.30
Myrddin y Jose Ligeró (flamenco)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 13 oktober, 20.00
Günther Neefs en Twilight Trio
CC De Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alsemberg
02-356 24 02

Zaterdag 13 oktober, 20.15
Het is feest! door Raymond
van het Groenewoud
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 13 oktober, 20.00
Mike Brosnan
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zaterdag 13 oktober, 20.30
La Douce France door Jo Lemaire
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 18 oktober, 20.00
Van Brussel naar de Wereld
door Johan Verminnen
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Donderdag 18 oktober, 20.30
100 jaar Voice Male!
CC Asse,
Noorderlaan 20, Zellik
02-466 78 21

Maandag 22 oktober, 14.00
Expo 58 door Amaryllis
Temmerman & Johny Voners
Sint Anthony's R.C. Parish,
Kraainem
02-721 28 06

Woensdag 24 oktober, 20.30
Rob... op weg naar 65
door Rob De Nijs
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 26 oktober, 20.30
Jukebox 2000 door
Lucas Van den Eynde, Tine
Embrechts en Nele Bauwens
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 26 oktober, 15.00
Expo 58 door Amaryllis
Temmerman en Johny Voners
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 26, 20.30
Voorne's dameskoor i.s.m.
het Tijl Uilenspiegelkoor
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 26 oktober, 20.30
Wake up and dream unplugged
door Jean Bosco Safari
GC Papeblok, P.
Vandersandestraat 15, Tervuren
02-769 20 16

Vrijdag 26 oktober, 20.30
Slimmer dan de Zanger
door Bart Peeters
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 27 oktober, 20.15
An Pierlé en White Velvet
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 2 november, 20.15
Dez Mona
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 2 november, 20.30
Ello en Fixkes
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

JAZZ

Donderdag 25 oktober, 20.15
Trio Grande & Matthew Bourne
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

KLASSIEK

Zondag 7 oktober, 11.00
Aperitifconcert Thooover
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Woensdag 10 oktober, 20.30
Wroclaw's Kamerorkest
Leopoldinum
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 14 oktober, 11.00
De Slavische cultuur
door Trio Simoens
Oud Gasthuis,
Gemeenteplein 26, Asse
02-466 78 21

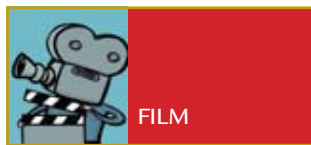
Zaterdag 20 oktober, 20.00
Festival van Vlaanderen: Solstice
 Sint-Martinuskerk,
 Kerkplein, Zaventem
 02-717 89 22

Zondag 21 oktober, 11.15
Sadig gibril trio
 De Muze van Meise,
 Brusselsesteenweg 69, Meise
 02-268 61 74

Donderdag 25 oktober, 20.15
**W.A. Mozart, J. Haydn,
 F. Schubert, L. van Beethoven**
 door TrioFenix
 Abdijkerk, Strombeek
 02-263 03 43

Zaterdag 27 oktober, 20.30
Festival van Vlaanderen: Solstice
 Heilige Dominiek Saviokerk,
 Dansaertlaan, Dilbeek
 02-466 78 21 (CC Asse)

Zondag 28 oktober, 11.00
Metamorfosen van Ovidius
 CC de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Alsemberg
 02-359 16 00

Zaterdag 6 oktober, 14.00
**De Verloren schat van de
 tempelridders (vanaf 8 jaar)**
 CC Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02-466 20 30

Zondag 7 oktober, 15.00
**Harry Potter & de orde
 van de Phoenix (NV)**
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Zondag 7 oktober, 10.30
Shrek de derde (ontbijt om 9.30)
 GC de Zandloper,
 Kaasmarkt 75, Wemmel
 02-460 73 24

Dinsdag 9 oktober, 20.30
Still Life
 CC Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Woensdag 10 oktober, 20.30
**Harry Potter & de orde
 van de Phoenix (OV)**
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Zondag 14 oktober, 15.00
Shrek de derde
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Dinsdag 16 oktober, 20.30
Man zkt vrouw
 CC Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Woensdag 17 oktober, 20.30
Dialogue avec mon jardinier
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Donderdag 18 oktober, 20.00
Zodiac
 GC de Kam, Beekstraat 172,
 Wezembeek-Oppem
 02-731 43 31

Vrijdag 19 oktober, 20.00
The italian
 GC de Zandloper,
 Kaasmarkt 75, Wemmel
 02-460 73 24

Zondag 21 oktober, 15.00
Azur & Asmar (vanaf 6 jaar)
 CC Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
 02-255 46 90

Maandag 22 oktober, 20.30
A casa nostra
 CC Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Woensdag 24 oktober, 20.30
Two Days in Paris
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Zondag 28 oktober, 15.00
De drie musketiers
 CC de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Alsemberg
 02-359 16 00

Zondag 28 oktober, 20.00
Shrek the third
 CC de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Alsemberg
 02-359 16 00

Maandag 29 oktober, 15.00
Shrek de derde
 CC Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Maandag 29 oktober, 20.30
Two days in Paris
 CC Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Woensdag 31 oktober, 20.30
Ratatouille (OV)
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

TENTOONSTELLINGEN

**Van 1 t.e.m. 31 oktober,
 doorlopend**
**Kam Kiest voor
 Kunst – John Baldwin**
 In de cafetaria van GC de Kam,
 Beekstraat 172,
 Wezembeek-Oppem
 02-731 43 31

6 en 7 oktober, 14.00-18.00
Schilderijen Pascale Corbeel
 Galerij het Huis Der Zinnen,
 Albert Biesmanslaan 18, Hoeilaart
 0475-28 11 75 (vzw Eksit)

Zaterdag 6 oktober, 15.00-21.00
Zondag 7 oktober, 10.00-18.00
Tentoonstelling neerhof dieren
 door Willen is kunnen-Eppegem
 Tuinbouwschool,
 De Bavaylei 116, Vilvoorde
 02-269 57 04

**Van 12 t.e.m. 14 oktober,
 vr van 20.00 tot 22.00,
 za en zo van 14.00 tot 18.00**

**Groepstentoonstelling:
 Linkebeek, vroeger en nu**
 GC de Moelie, Sint-
 Sebastiaanstraat 14, Linkebeek
 02-380 77 51

**Vrijdag 12 oktober, 20.30
 (vernissage)**
**Van 13 t.e.m. 28 oktober, woe, za
 en zo, 14.00-18.00**
To paint a perfume
 't Moment van Meise,
 Brusselsesteenweg 40, Meise
 02-268 61 74

Zaterdag 13 oktober, 13.00-20.00
Zondag 14 oktober, 10.00-18.00
**Groepstentoonstelling Fotoclub
 Westrand Dilbeek**
 Kasteel La Motte,
 Lumbeekstraat 20,
 Sint-Ulriks-Kapelle
 info@fotoclubdilbeek.be

**Van 14 oktober t.e.m. 18
 november, za en zo, 14.00-18.00**
**Schilderijen Maio Wassenberg
 en Pierre Bogaerts**
 Galerij het Huis Der Zinnen,
 Albert Biesmanslaan 18, Hoeilaart
 0475-28 11 75 (vzw Eksit)

**Tot 15 januari 2008,
 zaterdag en zondag, 14.00-17.00**
Hommage aan Henry Van de Velde
 Hof van Melijn,
 Melijndreef 6, Tervuren
 02-769 20 81 (Dienst Toerisme)

VOORDRACHTEN

Woensdag 10 oktober, 20.00
**Diavoordracht "Amerika's Wilde
 Westen" door Guido Vervoort**
 Cultuurhoeve Mariadal,
 Kouterweg 2, Zaventem
 02-720 23 92 (VELT-Zaventem)

Woensdag 17 oktober, 20.00
Lezing Lieve Blancquaert
 CC Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
 015-76 09 07

CURSUSSEN

**Van oktober tot december,
 dinsdag, 20.00-21.00**
Didgeridoo voor beginners
 door Stephane Swinnen
 CC Coloma, J. Depauwstraat 25,
 Sint-Pieters-Leeuw
 02-371 22 62

**3, 10, 17 en 24 oktober, 7, 14,
 21 en 28 november en 5 en 12
 december, 14.00-16.00**
**Kinderatelier: van 3 tot 6 jaar
 en van 6 tot 12 jaar**
 GC de Boesdaalhoeve,
 Hoestraat 67,
 Sint-Genesius-Rode
 02-381 14 51

**Donderdag 4 oktober,
 10.00-16.00**
Ouder worden. Hoe? Zo!
 Kasteel La Motte,
 Lumbeekstraat 20, Dilbeek
 info@zenior.be

**Donderdag 4 oktober,
 18.45-22.10**
Onderhandelen met resultaat
 Opleidingscentrum St-Donatus,
 Dendermondestraat 26, Merchtem
 052-37 07 30

**Vanaf vrijdag 5 oktober,
 21.00-22.15**
Argentijnse tango voor beginners
 CC Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02-466 20 30

Zaterdag 6 oktober, 9.00-17.00
Inleiding informatica en Windows
Recreatiecentrum Itterbeek,
Keperenbergstraat, Dilbeek
02-466 20 30

Vanaf 8 oktober, 20.00
Jaarcursus improvisatietheater
(vanaf 18 jaar)
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vanaf maandag 8 oktober,
10 lessen, 20.15-21.30
Oriëntaalse buikdans
voor beginners
Jupiter, Doggeweg 87, Zaventem
0479-37 49 62

8, 15 en 22 oktober, 19.00-22.15
Assertiviteit anders
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-454 54 01 (Arch'educ)

Dinsdag 9 oktober, 19.30-22.30
Tips en trucs om zelf je computer
in vorm te houden
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Dinsdag 9 oktober, 9.30-12.30
Aromatherapie en dementie
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 74, Wemmel
016-24 39 75 (Zorg-saam)

Woensdag 10 oktober
Erkende basiscursus Bach
Bloemen Remedies Asse
School Asse ter Heide,
Assestraat 7, Asse
0476-91 68 79

Woensdag 10 oktober,
20.00-21.30
Zingen over de grenzen heen
Kasteel La Motte,
Lumbeekstraat 20, Dilbeek
02-453 17 07

Donderdag 11 oktober,
20.00-22.00
Voor ouders die ook mee willen!
Online Social Networking
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 11 oktober, 19.30
Kalligrafie
CC Coloma,
J. Depauwstraat 25B,
Sint-Pieters-Leeuw
02 371 22 62

Vrijdag 12 oktober, 10.00-16.00
Basisviltten
Athena Brabant vzw,
Humbeksesteenweg 184,
Grimbergen
02-460 44 92

Vanaf zaterdag 13 oktober, 9
lessen, 9.00-12.00
Imkercursus
Pastorie van Gaasbeek,
Donkerstraat 21, Gaasbeek
02-343 14 38
(inschrijven voor 30/9)

Zondag 14 oktober, 13.30
Danshappening
Sporthal Wauterbos,
Sint-Genesius-Rode
02-381 21 25

Maandag 15 oktober, 19.30-22.30
Beleef het internet
Recreatiecentrum Itterbeek,
Keperenbergstraat, Dilbeek
02-466 20 30

Maandag 15 oktober
Kunstinitiatie
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

16 en 23 oktober, 10.00-16.00
Textiel: winterjasje
met persoonlijke toets
Athena Brabant vzw,
Humbeksesteenweg 184,
Grimbergen
02-460 44 92

16 en 23 oktober en 6, 13, 20
en 27 november, 20.00
Zelfkennis en communiceren
met anderen
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vanaf 17 oktober, 6 lessen,
14.00 of 19.00
Digitale fotografie
CVO Taalleergangen,
Sint-Amandsplein 31,
Strombeek-Bever
02-263 03 43

Vrijdag 19 oktober, 18.45-22.10
Tapas en fingerfoods
uit de gehele wereld
Opleidingscentrum St-Donatus,
Dendermondestraat 26, Merchtem
052-37 07 30

Vrijdag 19 oktober, 9.30-12.30
Mindfulness: oefendag
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
016-24 39 75 (Zorg-Saam)

Dinsdag 23 oktober, 19.30-22.30
Teksten verwerken met MS-Word
Recreatiecentrum Itterbeek,
Keperenbergstraat, Dilbeek
02-453 17 07

Vanaf 25 oktober, 4 lessen
Inleiding tot de fotografie
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
0477-62 71 80
(fotoclub 'De Korrel')

Vrijdag 26 oktober, 10.00-17.00
Leren filosoferen
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alseberg
02-454 54 01 (Arch'educ)

29 en 30 oktober
Creative workshops
voor kinderen
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Dinsdag 30 oktober, 10.00-16.00
Accessoires droogviltten
Athena Brabant vzw,
Humbeksesteenweg 184,
Grimbergen
02-460 44 92

Vrijdag 3 november, 13.00
Workshop nek- en
schoudermassage
CC Coloma,
J. Depauwstraat 25B,
Sint-Pieters-Leeuw
02-263 03 43

WANDELINGEN

Zondag 7 oktober, 9.00
Paddenstoelenwandeling
Start aan de Petrus Ascanuskapel,
Petrus Ascanusstraat, Asse
02-452 58 78 (Natuurpunt)

Zondag 7 oktober, 14.15
Kouterpad
Start aan kerk Meuzegem
02-269 49 22 (VTB-VAB Meise)

Zaterdag 13 oktober, 14.00
Sociale wandeling op de site
"Lempereur"
Start aan Hof van Melijn,
Melijndreef 6, Tervuren
02-767 21 38 (Jan Dereymaeker)

Zondag 14 oktober,
start tussen 8.00 en 15.00
Lambiektocht door Wandelclub
Sint-Pieters-Leeuw
Start in het Provinciedomein
Huizingen
02-305 40 75 (Georges Desmeth)

Zondag 14 oktober, 13.00
Fruitrally
Start aan Rattendaal,
Sint-Pieters-Leeuw
02-452 60 45

Donderdag 18 oktober, 14.00
Vierbruggenwandeling
Start aan parking GC de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-358 32 93 (Dirk Raes)

Donderdag 25 oktober, 14.00
Koude Dellewandeling
Start aan parking NMBS Station
van Groenendaal, Hoeilaart
02-358 32 93 (Dirk Raes)

Vrijdag 26 oktober, 19.30
Griezelwandeling
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02-721 28 06

Zondag 28 oktober, 14.00
Dag van de trage weg
Start op Kerkdries, Sterrebeek
info@sterrebeek2000.be

VARIA

Vrijdag 19 oktober, 20.30
20 en 21 oktober, 20.00
Feestweekend 10 jaar GC
de Boesdaalhoeve!
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Den Diepen Boomgaard in Grimbergen Op en top een gezond sociaal

De oude hoeve Den Diepen Boomgaard in Grimbergen behoort tot het agrarisch erfgoed van de gemeente. Kunstschilder Marcel Van Cauter maakte er in het begin van de vorige eeuw een schilderij van dat staat afgebeeld in het boek *Grimbergen in de kunst*. Maar de tijd is niet blijven stilstaan in Den Diepen Boomgaard. De hoeve werd een sociale werkplaats waar langdurig werklozen worden tewerkgesteld in het biologisch tuinbouwbedrijf, in de ambachtelijke bakkerij, of in de keuken die kant-en-klare biologische gerechten maakt.

TEKST Gerard Hautekeur | FOTO Filip Claessens

Den Diepen Boomgaard bestaat nu 10 jaar en coördinator Staf Berlo ziet een groeiende markt voor de biologische producten van zijn bedrijf en dus ook meer tewerkstellingsmogelijkheden voor laaggeschoolde werkzoekenden uit de regio. Het begon allemaal met het telen van biologische groenten op een veld van 1,5 ha. Om die aan de man te brengen, werd een origineel abonneringssysteem uitgedokterd waarbij gevarieerde groente- en/of fruitpakketten op 24 plaatsen in de Noordrand en in Brussel door de abonnees kunnen worden afgehaald. 'Wekelijks worden door onze mensen ruim 700 pakketten samengesteld', vertelt Staf Berlo. 'De klanten kunnen een keuze ma-

ken tussen een klein pakket (twee personen), een groot pakket (vier personen) of een gemengd pakket van groenten en fruit, eventueel aangevuld met brood uit onze artisanale bakkerij. Omdat we veel belang hechten aan de versheid van het product, gaat het altijd om seizoengebonden groenten en fruit. Ten behoeve van ons wekelijks pakket nemen wij ook producten af van de biologische groothandel of van andere kleinere biologische telers. Door die samenwerking kunnen ook zij een grotere afzet realiseren. Het abonnement geeft wekelijks recht op een groente- en/of fruitpakket dat de klanten kunnen afhalen op een vast verdeelpunt. Onder de afhaalpunten in de Brusselse gemeenten zitten verschillende wereldwinkels en gemeenschapscentra, zo-

als bijvoorbeeld de Kriekelaar in Schaarbeek en de Pianofabriek in Sint-Gillis. De afhaalpunten krijgen wekelijks het overzicht van de klantenlijst. De hele financiële administratie houden we bij in Den Diepen Boomgaard in Grimbergen. Voor de gemeenschapscentra en de wereldwinkels is dit een interessante dienstverlening omdat ze zo nieuwe bezoekers over de vloer krijgen.'

Keuken nieuwe troef

Voor Den Diepen Boomgaard vormt het netwerk van afhaalpunten de ruggengraat van de afzet en verdeling van de biologische producten. 'Via het pakket kunnen we producten uit de tuin, de keuken en de bakkerij gezamenlijk aanbieden zonder dat iedere afdeling apart reclame moet maken', legt Staf Berlo uit. 'De pakketten worden niet geleverd aan de individuele klant, die moet gewoon het afhaalpunt kiezen dat het dichtst bij hem in de buurt ligt.' Ongeveer 85 procent van de producten wordt verspreid via die afhaalpunten en de resterende 15 procent wordt in de eigen buurtwinkel op het erf van Den Diepen Boomgaard aan de man gebracht.

'Den Diepen Boomgaard speelt in toenemende mate een rol als buurtwinkel', verduidelijkt Staf Berlo. 'Buurtbewoners komen er langs voor verse groenten en fruit, kaas, brood, gebak en allerlei kant-en-klare gerechten uit de keuken, zoals biologische pizza, groentetaarten, vegetarische burgers,

bedrijf

spaghettisaus en soep. Om de troef van onze keuken verder uit te spelen wordt nu een kok aangeworven die de verantwoordelijkheid voor het keukenteam op zich zal nemen. In onze artisanale bakkerij bakken we dagelijks vers brood en allerhande gebak, bij voorkeur op bestelling. In de bakkerij en de keuken hanteert Den Diepen Boomgaard dezelfde principes als in het tuinbouwbedrijf waarbij de nadruk ligt op gezonde, biologische voeding, een voldoende grote diversiteit in het aanbod en het bewaken van de kwaliteit. Daarnaast zijn we voortdurend op zoek naar nieuwe afzetmogelijkheden om als sociale onderneming leefbaar te blijven. In Zemst leveren we bijvoorbeeld fruit aan de scholen. Met de financiële steun van Welzijnzorg zetten we dit jaar een project op waarbij onze biologische producten rechtstreeks aan sociale restaurants worden geleverd. Langs die weg proberen we een nieuw publiek te bereiken.'

Geen gewoon tuinbouwbedrijf

'Dankzij de abonnementen zijn we verzekerd van een gegarandeerd inkomen', benadrukt Staf Berlo. 'De klanten geven aan de bank een doorlopende opdracht, die ze tijdens hun vakantie makkelijk even kunnen stopzetten. Een voldoende groot inkomen verwerven, is een van de grootste uitdagingen voor een sociale werkplaats. Den Diepen Boomgaard kan voor zijn tewerkstelling van langdurig werklozen weliswaar rekenen op een subsidie

van de Vlaamse overheid, maar uiteindelijk moeten we ongeveer zestig procent van de loonkosten en werkingskosten zelf verdienen. Dat is niet altijd even gemakkelijk, want Den Diepen Boomgaard is immers niet zomaar een tuinbouwbedrijf, het is allereerst een sociale onderneming die werkgelegenheid biedt aan mensen die minstens vijf jaar werkloos zijn en hoogstens een diploma haalden van lager middelbaar onderwijs.' Den Diepen Boomgaard bestaat nu 10 jaar als een aparte vereniging zonder winstoogmerk. De sociale werkplaats ontstond uit een gezamenlijk project dat werd opgezet door het OCMW van Grimbergen en het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg Aeneas. De huidige vzw blijft trouw aan de filosofie van de initiatiefnemers: werkgelegenheid scheppen voor kansarmen. Den Diepen Boomgaard zet momenteel twee mensen aan het werk in de ambachtelijke bakkerij, drie tot vier mensen in de keuken, twee personen in de buurtwinkel en acht mensen in het tuinbouwbedrijf. Een team van zes stafmedewerkers, waaronder coördinator Staf Berlo, staat in voor het dagelijks beheer, de begeleiding en de administratie van de sociale werkplaats.

Naar de gewone arbeidsmarkt

Het grote verschil met de pioniersjaren is, dat de mensen die nu in Den Diepen Boomgaard werken allemaal een vast contract hebben. Daarnaast zijn er wel nog een achttal vrijwilligers actief in het kader van arbeidszorg. Het zijn mensen die op zoek zijn naar sociaal contact en een zinvolle activiteit om hun dag te leren structureren. Vaak gaat het om vrijwilligers die een inkomen krijgen van het ziekenfonds of leven van een ander vervangingsinkomen.

Den Diepen Boomgaard biedt zijn werknemers een vaste baan, maar de sociale werkplaats maakt de opstap naar de gewone arbeidsmarkt ook mogelijk. Die doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt is evenwel niet zo vanzelfsprekend omdat de werknemers op de hoeve hun job graag doen en er zich thuis voelen. Den Diepen Boomgaard neemt nu samen met 15 andere sociale werkplaat-

sen deel aan een experiment 'ondersteunde werkgelegenheid' (*supported employment*) van de VDAB. Wendy Wijnants die voor dit project speciaal in dienst werd genomen, legt uit hoe een en ander werkt. 'Met dit experiment breng ik de capaciteiten en beperkingen van de werknemers van de sociale werkplaats in kaart, geef ik sollicitatietraining en leg samen met hen de contacten met de werkgevers. Op basis van dit eenjarig experiment wil ik een aangepaste methode helpen uitwerken om werknemers uit de sociale werkplaatsen vlotter te laten doorstromen naar de gewone arbeidsmarkt. De arbeidstevredenheid blijft echter centraal staan. Wie niet kan aarden in zijn nieuwe job kan (in zijn proefperiode) terug naar de sociale werkplaats.'

Nieuwbouw om te groeien

Staf Berlo heeft intussen nog andere zorgen aan zijn hoofd. Zo is de binnenkoer van Den Diepen Boomgaard dringend aan verfraaiing toe, inclusief het herstel van de vijver in zijn oorspronkelijke staat (zoals die te zien is op het schilderij van Marcel Van Cauter). Maar hij kijkt vooral uit naar de realisatie van de nieuwbouw. 'De voorgevel van het woonhuis van Den Diepen Boomgaard oogt inderdaad mooi, maar het bijhorende deel onder de golfplaten moet worden afgebroken en vernieuwd. Den Diepen Boomgaard heeft hoogdringend behoefte aan een moderne keuken en een nieuwe bakkerij en daarnaast kantoorruimten met een elementair comfort.' Berlo hoopt dat de gemeente Grimbergen, die eigenaar is van dit pand, hier op korte termijn werk van wil maken. 'Ieder uitstel belemmert de verdere groei van de sociale werkplaats, die toch duidelijk heeft bewezen dat ze een maatschappelijke meerwaarde levert voor de samenleving.' □

Info

Voor meer informatie over de producten en voor een groepsbezoek van scholen of verenigingen aan Den Diepen Boomgaard in Grimbergen kun je terecht op 02-270 00 35, info@diepenboomgaard.be of www.diepenboomgaard.be.

Den Diepen Boomgaard à Grimbergen

L'ancienne ferme Den Diepen Boomgaard à Grimbergen est un atelier social qui emploie des chômeurs de longue durée dans l'entreprise horticole biologique, la boulangerie artisanale, ou la cuisine qui fait des plats préparés sur base d'ingrédients biologiques. 85 % des produits biologiques sont vendus par le biais d'un système d'abonnement, les abonnés pouvant collecter leurs paquets de légumes et/ou de fruits auprès de 24 points de vente situés dans la périphérie nord ou à Bruxelles. Le reste est vendu dans le magasin de quartier. L'entreprise horticole doit financer elle-même quelque 60 % des frais de salaire et de fonctionnement et est dès lors constamment à la recherche de nouveaux débouchés pour rester viable en tant qu'entreprise sociale. L'atelier social offre un emploi fixe à ses collaborateurs tout en assurant des possibilités de transition vers le marché de l'emploi régulier.

Wat volgt is de zo getrouw mogelijke weergave van een gesprek dat ik mocht opvangen in een volkscafé in La Louvière, er zijn daar geen andere, en voor diegenen onder u die zich nu afvragen wat ik in een volkscafé in La Louvière te zoeken had, volgt als verklaring dat mijn aanwezigheid daar paste in de uitoefening van het voornaamste gedeelte van mijn journalistenberoep: de observatie. Ik geef het gesprek in vertaalde vorm weer, maar behoud hier en daar het oorspronkelijke Frans. Tijdstip: ergens in de nazomer, de kranten uitpuilend van de politieke crisis.

TEKST Guido Fonteyn | FOTO Patrick De Spiegelaere

Een Uitzetting

De locatie en de acteurs moeten nog even nader worden voorgesteld. Het café ligt op een druk pleintje, vlak bij de voornaamste winkelstraat van La Louvière (er is er maar een), bij de 'banc des Italiens' – de zitbank waar hoogbejaarde, maar goedgeklede Italiaanse gepensioneerde mijnwerkers in hun taal de dagen slijten. De twee mannen in het café waren daarentegen zéér Belg, wat uit hun conversatie zal blijken. Hetzelfde kan worden gezegd van de forse bazin. Ik had een centrale positie ingenomen aan de toog. De twee mannen zaten recht tegenover elkaar, maar met de volle tien meter breedte van het vrijwel lege café tussen hen in, wat hen niet belette om met sonore stemmen de toestand van La Louvière, van België en van de wereld te bespreken. Ze spraken echt heel hard, al leek dat niemand van de schaarse gasten te storen. Ik kreeg snel de indruk dat het om een dagelijks ritueel ging, want het eerste onderwerp dat werd aangesneden was de werking van het gerecht, naar aanleiding van een fait-divers in La Nouvelle Gazette, de lokale krant van La Louvière. Naast de ene man zat een slordige vrouw, die met een enkel woord aan de conversatie een belangrijke wending zou geven.

'Het gerecht pakt alleen de kleintjes', schreeuwde de ene. 'Moordenaars laten ze gaan, maar een moeder die een biefstuk steelt voor haar kinderen die honger hebben, krijgt tien jaar.'

'Het is altijd zo geweest', zei de andere, die met de slordige vrouw. Omdat het stelen van een biefstuk door een moeder mij in La

Louvière niet onmogelijk lijkt, zweeg ik eerder instemmend.

'Revolutie!', riep de slordige vrouw plots zeer hard.

Het woord viel op die bleke dinsdagmiddag als een kanonschot. Het café zelf kreeg iets revolutionairs. Ruggen werden gerecht. De mannen stonden klaar voor iets.

'Pas maar op met uw revolutie', zei de man naast haar. 'Er is er een op komst: de revolutie tussen de Vlamingen en de Walen, en die gaan wij nog meemaken!'

'Moi je mèn fous', zei de bazin.

'Je zou wel eens gelijk kunnen krijgen', zei de andere, die zonder slonzige vrouw, waarna die mèt pas goed op dreef kwam.

'Die Vlamingen spelen het goed', zei hij. 'Zij snijden af en zij vervlaamsen' (Ils découpent et ils flamandisent). 'Kijk maar naar Voeren. Voeren was Waals, maar zij hebben het afgesneden van de rest van Wallonië en dan vervlaamt, en nu is Voeren Vlaams, en goed Vaams ook. Hetzelfde doen ze met Brussel.'

'Voeren is zeker nog voor de helft Waals', protesteerde de andere. Ik luisterde ademloos, want zo duidelijk had ik de tactiek van de Vlaamse beweging nooit eerder horen uitleggen. Eerst afsnijden en dan vervlaamsen! Dat moest ik ze in Vlaanderen zeker vertellen, wat ik bij deze doe.

'Voeren is en blijft Vlaams', zei de andere weer, 'en nu volgt Brussel. Waarom willen zij de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde? Welnu: zij hebben Halle, zij hebben Vilvoorde, maar zij willen Brussel. Dus snijden ze Brussel af om het nadien te vervlaamsen.'

'Moi je mèn fous', zei de bazin.

'Maar Brussel is voor honderd procent frankofoon', riep de ene weer.

'Brussel is voor de helft Vlaams', zei de eerste, 'en de rest volgt wel, want wat heeft Brussel ooit voor Wallonië gedaan?' En al herkende ik in de benaderingen van beide antagonisten diverse fouten tegen de logica, en al was tegen hun dossierkennis veel in te brengen, toch hoorde ik ze graag bezig, vooral die ene met zijn inzichten over de Vlaamse strategie, dus bleef ik aan de toog instemmend zwijgen.

'Moi je mèn fous', zei de bazin nog eens, staalhard.

Nadien gleed het gesprek af naar de internationale toestand, die ze minder beheersten. Ik betaalde en verliet het pand. Wat later stond ik voor een verkeerslicht op de oude steenweg die naar de mijnstad Bois-du-Luc leidt. Op de stoep van een armtierige woning (er zijn er zoveel in La Louvière) noteerde een officieel uitzierend persoon welke voorwerpen en meubelen – te slecht voor het Leger des Heils – werden buitengedragen en op de stoep gekwakt, onder het onverschillige oog van twee te dikke agenten (er zijn er zoveel in La Louvière), en dan was er nog een star kijkende magere vrouw en twee kinderen: een uitzetting. Niemand in de buurt keek er van op.

En toen wist ik dat de bazin gelijk had. □

Van huizen & tuinen

Hard Rain, een sterke boodschap

Hard Rain, een internationale fototentoonstelling gebaseerd op de songtekst van A Hard Rain's A-Gonna Fall van Bob Dylan, is dit najaar te gast in de Nationale Plantentuin in Meise.

TEKST Paul Geerts

FOTO'S Mark Edwards, Nationale Plantentuin van België

A *Hard Rain's A-Gonna Fall* is een van de bekendste protest-songs uit de jaren '60. Oorspronkelijk bedoeld als een aanklacht tegen de nucleaire meltdown, heeft de Britse natuurfotograaf Mark Edwards de tekst gebruikt voor een beklijvende fotoreportage over de botsing tussen mens en natuur. Waar Dylan onder meer zingt over 'sad forests' en 'dead oceans', heeft Edwards bij elke zin uit het lied beelden gezocht die die desolaatheid en de teloorgang van ons leefmilieu moeten illustreren. Foto's van een prachtig landschap uit Katmandu in Nepal uit 1969, dat dertig jaar later helemaal is volgebouwd en waar de bergen nog nauwelijks te zien zijn door de smog; van een stroom van smeltwater op Groenland waar de poolkap ontdooit; van een gletsjer in de Jacabamba Valley in Peru uit 1980 en 2002 waarop duidelijk te zien is wat de gevolgen zijn van de opwarming van de aarde; van Suri-kinderen uit de Amazone in Brazilië die naar een bulldozer kijken die een weg trekt

door hun regenwoud; van vluchtelingen uit Oost-Pakistan die tijdens de Bangladesh-oorlog in 1971 de grens met Indië oversteken. Als het zeewaterniveau in deze streek met één meter stijgt, worden meer dan 20 miljoen mensen bedreigd.

Unieke combinatie

De idee van de fotoreportage ontstond vele jaren geleden toen Edwards, op reis in de Sahara, werd gered door een Touareg die hem meenam naar zijn kamp. Daar hoorde hij tot zijn eigen verbazing het lied van Dylan. Hij zou er uiteindelijk bijna 40 jaar mee bezig zijn en hij reisde ervoor door meer dan 150 landen. Het resultaat is een prachtig boek met foto's van hemzelf en van andere bekende fotografen zoals Sebastião Salgado en Chris Steele-Perkins, en een tentoonstelling die op 24 mei 2006, de 65ste verjaardag van Bob Dylan, in première ging in het Eden Project in het Britse Cornwall. De tentoonstelling was dit jaar te zien in enkele Zweedse musea en verhuist volgend jaar naar Ierland. Van oktober tot december is ze in de Nationale Plantentuin van Meise.

'De combinatie van de beklijvende foto's, de profetische tekst van Dylan's song en de meer dan 18.000 soorten planten in de tuinen, kassen en zaadbanken van de Plantentuin creëert een unieke en sterke boodschap om de vernietiging van onze groene planeet een halt toe te roepen', zegt Gert Ausloos van de Plantentuin.

Planten als oplossing

Hard Rain is trouwens meer dan een boek en een tentoonstelling. Mark Edwards stuurde

het boek op naar regeringsleiders, zakenlui en beroemdheden in de hele wereld, met een oproep om maatregelen te nemen tegen de opwarming van de aarde en om de miljoenen kleine dingen die mensen en bedrijven doen, te steunen. Die oproep en de reacties van een aantal regeringsleiders en beroemdheden (o.m. de voormalige Britse premier Blair en de gouverneur van California en voormalig acteur Schwarzenegger) zijn te lezen op de website www.hardrainproject.com. Daar vind je ook meer informatie over het hele project en over de tentoonstelling.

'De kennis die in plantentuinen aanwezig is, kan gebruikt worden om goede en duurzame oplossingen te vinden', zegt Ausloos. 'Planten zijn immers op elk moment van ons leven permanent aanwezig. Ze beïnvloeden ons op ontelbare manieren. Ze leveren zuurstof, voedsel, hout, katoen, geurstoffen, schoonheidsproducten, kleurstoffen, medicijnen, zuiveren ons water, stabiliseren onze bodems en maken ze vruchtbaar. Ze leveren ons schaduw en beschutting en temperen de impact van het klimaat en het weer. Wereldwijd kunnen duizenden plantensoorten ingezet worden om problemen zoals honger en woestijnvorming aan te pakken.'

De openlucht tentoonstelling *Hard Rain* loopt van 1 oktober tot 31 december 2007 aan de zuidkant van het Plantenpaleis in de Plantentuin. □

Info

Nationale Plantentuin van België,
Domein van Bouchout,
Nieuwelaan 38, 1860 Meise, 02-260 09 70,
www.plantentuinmeise.be

Mobiele spinnen en discrete roofvo

De rand behoort tot de dichtst bebouwde gebieden van Vlaanderen, wat niet wegneemt dat hier nog aardig wat dier- en plantensoorten voorkomen. In deze elfdelige natuurreeks laten we per aflevering minstens enkele soorten de revue passeren, waarbij de soortkeuze is afgestemd op het seizoen. Er wordt ook vermeld waar de besproken soorten, mits een dosis geluk, te zien zijn. De natuur is immers geen etalage.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Vildaphoto

© Rollin Verlinde

Tot voor een paar tientallen jaren zag je vanaf begin oktober gegarandeerd overal kruisspinnen opduiken die in zowat alle ruigere vegetatie hun web spannen. De jongste tijd komen ze steeds vroeger tevoorschijn en zie je ze al vanaf augustus bezig. Er zijn weinig straten in de rand die aan dit fenomeen ontsnappen, want hoewel ze geen vleugels hebben, zijn spinnen over het algemeen erg mobiel. Op het einde van de zomer beginnen ze te balloonen, en dat kun je gemakkelijk zelf vaststellen. De dieren gaan op de top van een blad of grassprietje zitten en beginnen een specifieke draad te spinnen die ze extra kaarden. Daardoor krijgt die draad een wollige structuur waar de wind voldoende vat op heeft om de spin mee te voeren in de lucht. Zo kunnen ze zich over verre afstanden verplaatsen, tot zelfs over enkele honderden kilometer. Onderzoek heeft uitgewezen dat de eerste kolonisators van 'nieuwe' gebieden, bijvoorbeeld na een vulkaanuitbarsting, meestal spinnen zijn. Voortgestuwd door de wind bereiken ze zelfs ver afgelegen eilanden of onherbergzame gebieden. Het is een mooie illustratie van de enorme verspreidingsmogelijkheden van een klein vleugelloos landdier.

Vijfhonderd soorten

De kruisspin maakt een typisch wielweb dat zelfs afmetingen van meer dan een meter kan halen. Dat web dient uiteraard om vliegende of andere prooien mee te vangen, meestal vliegen, muggen, bijen en dergelijke. Maar je vindt er ook regelmatig sprinkhanen in die wat roekeloos hebben rondgesprongen en die niet meer uit de met lijm ingesmeerde draden kunnen ontsnappen, of vlinders en libellen die zich hebben misrekend.

De spin bevindt zich in het centrum of aan de rand van het web, en voelt aan het soort trillingen welke prooi zich heeft laten verschalken. Die krijgt meteen een verlammensteek toegediend, waarna ze vakkundig wordt ingepakt in spinsel om als voedselbron te dienen. Mettertijd wordt ze leeggezogen,

gels naast de deur

maar veel spinnen kunnen erg lang zonder voedsel en hoeven niet elke dag, of zelfs elke week, een prooi te vangen. Hun levenswijze is er op gericht weinig energie te verbruiken: ze houden zich meestal doodstil, soms dagen aan een stuk. Zo vallen ze niet op en dat is belangrijk om achteloze slachtoffers niet de stuipen op het lijf te jagen.

Denk vooral niet dat de kruisspin zowat de enige is die zich in de rand laat zien. Het

'Veel mensen weten niet eens dat er een sperwer in hun tuin of in de nabije buurt zit'

juiste aantal soorten spinnen is niet bekend, maar in België komen alles samen meer dan vijfhonderd verschillende soorten voor. Die kun je proberen op naam te brengen met de *Spinnengids* van Tirion (geschreven door M.J. Roberts, ISBN 978-90-5210-268-9). Verder kom je erg interessante gegevens te weten in *In de herfst komen ze binnen* van Koen Van Keer (Uitgeverij Houtekiet, ISBN 90-5240-615-4) of in *Spinnen*, geschreven en uitgegeven door Herman Vanuytven (ISBN 978-90-8096-111-1). Zo ben je meteen bevrijd van je spinnenangst.

Knalgeel najaarsgeweld

Met wat geluk zie je spinnendraden hangen tussen de stengels en bladeren van de laat-zomerbloeiër 'heelblaadjes'. Deze wat eigenaardige naam slaat op de geneeskrachtige eigenschappen die aan deze gele composit worden toegeschreven, maar waar nog weinig betrouwbare informatie over bestaat.

Hoe dan ook is de soort een welkome nectarbron voor veel laatvliegende insecten, te meer omdat de plant tot een stuk in oktober kan bloeien. Je merkt dat zowel de perifere rand- als de centrale buisbloemen geel zijn, terwijl de bladeren een typisch geribbeld uitzicht hebben vanwege de diepliggende nerven. Met dit laatste kenmerk kun je de plant ook gemakkelijk herkennen als er nog geen bloemen aanwezig zijn. De favoriete standplaats is op vochtige, wat armere maar zware bodems en dat kunnen bij ons ook wegbermen zijn. Meestal groeit deze mooie soort massaal in natuurgebieden of op wat verwaarloosde gronden. Uiteraard kom je ze tegen in de Wolfspuiten van Dibeek, maar ze prijkt ook overvloedig in pakweg de Dorent/Nelebroek te Vilvoorde, in het Gravenbos te Grimbergen (Humbeek), de Birrebeekval-

lei in Meise, de Voervallei in Tervuren en de Molenbeekvallei in Asse. Op al deze plekken merk je dat water nooit ver uit de buurt is. Dat komt goed uit voor vele insectensoorten, want die foerageren graag op heelblaadjes. Een groep die er op dat vlak uitspringt, behalve de bijen, zijn zeker de zweefvliegen. Vele soorten leggen hun eieren in (de buurt van) water, waarbij de larven meestal prominente waterbewoners zijn. De volwassen insecten zijn echter zo goed als allemaal stuifmeel- en/of nectareters en dus uiterst tevreden met de aanwezigheid van zoveel voedsel in de onmiddellijke omgeving van hun geboorteplaats.

Toch schuilt er enig gevaar in de standplaats van de planten: zonder ingrepen van buitenaf zijn de meeste groeibodems erg onderhevig aan verruiging, waarbij wilgen, berken en elzen gemakkelijk woekeren, samen met distels, brandnetes en bramen. Op enkele jaren tijd kan een volledige populatie heelblaadjes worden overgroeid zodat er na een tiental jaar niets meer van overblijft. In natuurgebieden is er begrazing of maaien vrijwilligers twee maal per jaar de ruigtekruiden weg waardoor heelblaadjes het erg lang kunnen uitzingen. Op plaatsen waar dat niet gebeurt, is de kans op verdwijning groot, zodat de eigenaars of beheerders van dat soort terreinen daar best wat aandacht aan zouden besteden. Voorkomen is beter dan genezen, want een verdwenen populatie komt meestal heel moeilijk spontaan terug omdat de verspreiding vooral gebeurt via de aanwezige wortelstokken, en veel minder via het zaad.

Discrete rover

De sperwer moet zo stilaan de meest algemeen aanwezige roofvogel zijn in het verstedelijkte deel van de rand, en dat sinds zo'n vijftien jaar. In de jaren zeventig en tachtig van vorige eeuw hadden alle roofvogels, en dus ook de sperwer, te lijden onder het gebruik van specifieke pesticiden (bijvoorbeeld DDT en Dieldrin) waardoor hun aantallen enorm daalden. Nadat deze gevaarlijke gifstoffen uit de handel werden genomen, beleefde heel West-Europa een echte roofvogelrevival waar ook de sperwer zijn voordeel mee deed. Vandaag kun je hem zowat overal waarnemen, zelfs in je eigen tuin of die van de burens. Meer dan enkele bijeenstaande naaldbomen heeft deze soort niet nodig om er zijn nest in te maken. In tegenstelling tot de torenvalk is de sperwer heel discreet en doet hij hooguit enkele bliksemsnelle uitvallen per dag naar een kleinere zangvogel. Al moet het gezegd

© Rollin Verlinde

Heelblaadjes in bloei

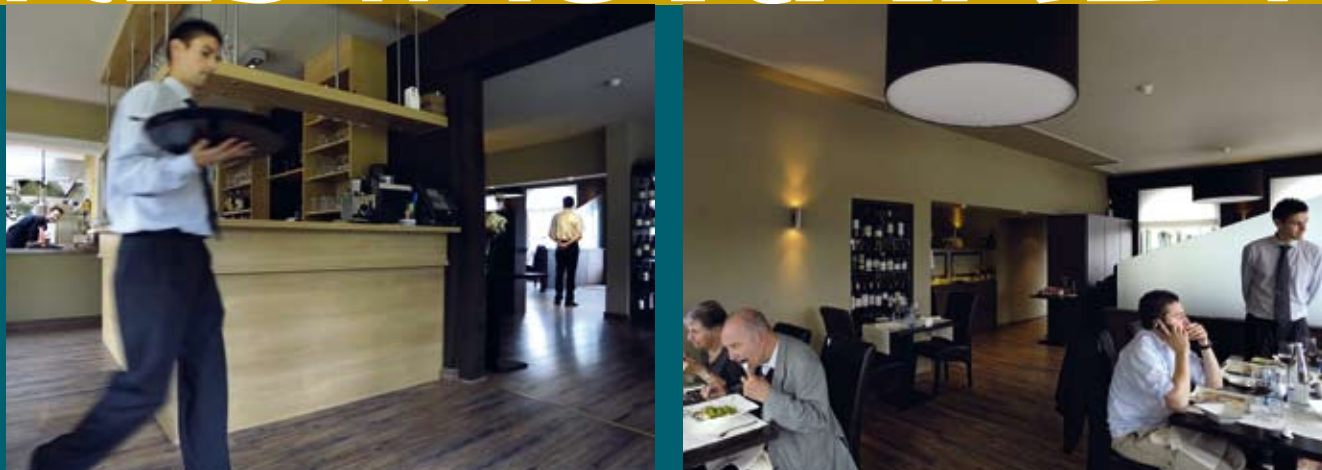
dat het grotere wijfe prooiën aan kan tot een houtduif. De stoffelijke resten ervan vind je her en der in het veld of in de tuin, wat er op wijst dat er een koppel actief is in de regio. De discretie van deze rovers gaat zo ver dat veel mensen niet eens weten dat er een sperwer in hun tuin of in de nabije buurt zit.

De verkenningvlucht op zoek naar een prooi is meestal van korte duur, de beslissende aanval uiteraard nog een stuk korter. De roekeloosheid waarmee deze vogels achter hun prooi aangaan is alom bekend zodat een melding van een sperwer die zich op een zangvogeltje werpt in de onmiddellijke nabijheid van bijvoorbeeld pratende mensen, geen uitzondering is. Dat heb ik zelf verschillende keren meegemaakt en toch is het nog altijd even verrast opkijken over zoveel durf en lef.

De dieren zijn ook gebouwd om via een snelle uitval hun prooi onschadelijk te maken. Ze kunnen hun vleugels bijvoorbeeld onafhankelijk van elkaar gebruiken waardoor ze onverwachte wendingen kunnen maken. De trefzekerheid van een aanval is dan ook vrij groot, al heb ik menig aanval-ler toch ook al verschillende keren met lege poten zien afdruppen. Het zijn tenslotte geen robots, maar levende wezens die elke beweging van hun doel nauwlettend moeten observeren en interpreteren teneinde de juiste aanvalsbeweging te kunnen uitvoeren.

De sperwer is een standvogel en is dus het hele jaar te zien in de rand. Als de bladeren van de bomen vallen is die kans nog groter, al moet het nogmaals gezegd dat de soort bij voorkeur in naalddhout vertoeft. Als je een vijver of poel in de tuin hebt, kun je de sperwer wel eens verrassen terwijl hij een bad neemt. Geluk ligt soms in een klein hoekje. □

RESTAURANDT

De Groene Jager doet zijn naam eer aan

Noël Van der Schueren is chefkok in *De Groene Jager*. Hij leerde de stiel bij Frank Fol, één van de topkoks van België, in diens sterrenrestaurant *Sire Pynnock* in Leuven. Toen Frank Fol het daar voor bekeken hield, zocht Noël naar een nieuwe uitdaging. Die vond hij in Sint-Pieters-Leeuw.

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Toen *De Groene Jager* anderhalf jaar geleden werd overgenomen, besloten de nieuwe eigenaars om er een restaurant van te maken dat een mix van klassieke en moderne gastronomie biedt, waarbij originaliteit hoog in het vaandel wordt gevoerd. De klassieke gerechten staan op de vaste kaart. De meer creatieve gerechten vind je voornamelijk in de suggesties die om de zes weken worden aangepast.

Kiezen voor streekproducten

Opvallend is de aandacht voor groenten. Noël werd natuurlijk geïnspireerd door Frank Fol, ook wel de 'groentekok' genoemd. 'We proberen onze gasten originele en gevarieerde groenten voor te schotelen, want garnituur wordt te vaak beperkt tot een blaadje sla met een stukje tomaat. Wij serveren dan bijvoorbeeld liever een courgette gevuld met ratatouille. Bovendien kiezen we voor streekproducten. Onze groenten komen van een bioboer uit de omgeving die uitstekende kwaliteit levert. Het ecologische aspect speelt ook een rol bij de keuze voor streekproducten; ik heb twee kindjes en vind het dus mijn plicht om op een verantwoorde manier met de natuur om te gaan.'

Gezond koken

De menukaart bevat opvallend veel gegrilde gerechten. Niet toevallig, legt Noël Van der Schueren uit. 'We willen ons daarmee van

andere restaurants onderscheiden. Bovendien is het opnieuw een gezonde manier van koken. Ik gebruik olijfolie in plaats van boter en er zit ook amper room in de gerechten – al zijn de desserts natuurlijk wel een kleine uitzondering daarop.' Wij beginnen onze culinaire trip met een exotisch voorgerecht: 'Terrine van feta met mosseltjes, gelei van wodka en tempura van inktvis' (€ 13,50). Een geslaagde combinatie, al mocht de wodka-smaak iets prominenter zijn. Terwijl we op het hoofdgerecht wachten, genieten we van de uitstekende huiswijn. Het wijnaanbod is trouwens zeer uitgebreid. Willy Goorden, één van de eigenaars van *De Groene Jager*, heeft ook een wijnhandel, en dat is natuurlijk mooi meegenomen. 'Je vindt bij ons zowel Franse als wereldwijnen. Een troef is dat we grote wijnen voor een eerlijke prijs kunnen aanbieden.'

Als hoofdgerecht koos ik voor een klassieker: 'Gebakken zeetong naar molenaarswijze met natuuraardappelen' (€ 24,50). Er wordt een mooie vis opgediend die bovendien heerlijk vol smaakt. Mijn tafelenoot is wat creatiever en gaat voor 'Gebakken roodbaarsfilet met risotto van rode wijn en gekonfijte courgette' (€ 18,00). Hier proeft hij hoe de chefkok met de groenten goochelt. Toch is hij niet helemaal tevreden over de combinatie van de verschillende ingrediënten. De risotto mocht ook net iets meer pit hebben. Opvallend zijn de grote porties, van voor- tot nagerecht.

Daarom besluiten we het dessert te delen. We laten ons verleiden door de 'Gegrilde banaan met notenijns en lauwe vruchtjes' (€ 8,50) en zijn even in de culinaire hemel. Absoluut een topdessert.

Creatief met wild

Als we later naar de andere specialiteiten van de chef vragen, blijkt dat wild een van zijn favorieten is. Tijdens het wildseizoen staan ondermeer 'Gegrilde wilde eendfilet met korstje van speculaas, gewokte appels, raapjes en knolselder' of 'Moes van fazant met gegrilde brioche van hazelnoten en balkje van aalbes' op de kaart. Beslist niet alledaags! □

Info

De Groene Jager, Bergensesteenweg 500, 1600 Sint-Pieters-Leeuw, 02-376 06 08, www.degroenejager.be
Gesloten op zaterdagmiddag, zondagavond en maandag

Rechtzetting

Op bezoek bij meneer pastoor (RandKrant nr. 8, 2007)
Pastoor Houthuys van Dworp laat ons weten dat iedereen van harte welkom is in de pastorietuin, mits respect voor het privé gedeelte.

Plaatselijke bibliotheken krijgen provinciale afmetingen

Voortaan hoeven lezers niet meer hun huis uit om de catalogus in hun bibliotheek te raadplegen. Als de bibliotheek is aangesloten bij het nieuwe provinciale bibliotheekstelsel van Vlaams-Brabant kunnen ze 'online' boeken reserveren.

TEKST Marleen Teugels | FOTO Kris Mouchaers

Vijf jaar geleden botsten we op de grenzen van ons eenvoudig informaticastelsel, vertelt Maria Jacquemyn, bibliothecaris van de bibliotheek van Zaventem. 'Een nieuw stelsel installeren was voor de gemeente financieel niet haalbaar. Gelukkig behoorden we bij de drie eerste bibliotheken die het nieuwe provinciale bibliotheekstelsel konden uittesten. Sinds anderhalf jaar staat onze catalogus op het net en kan het publiek zelf boeken selecteren, reserveren, uitleentermijnen verlengen en een beperkte uitleenhistoriek bijhouden. Sinds we bij het provinciaal bibliotheekstelsel zijn aangesloten, is het aantal bibliotheekgebruikers fors toegenomen.'

Van nul beginnen

De bibliotheek van Zaventem behoort samen met de bibliotheken van Leuven en Londerzeel tot de pilootprojecten die als eerste het overkoepelende stelsel hebben uitgetest. Inmiddels zijn ook Halle, Lennik, Dilbeek, Machelen en Huldenberg bij het netwerk aangesloten. In 2008 volgen nog 9 bibliotheken. Zo'n 23 Vlaams-Brabantse gemeenten hebben intussen te kennen gegeven bij het provinciaal bibliotheekstelsel te willen aansluiten.

Volgens het Vlaamse decreet op het lokaal cultuurbeleid moet elk provinciebestuur een streekgericht bibliotheekbeleid voeren ter ondersteuning van de bibliotheekwerking in elke gemeente. Het aanbieden van een centraal automatiseringssysteem is hierin een kernopdracht. 'Door op provinciale schaal te werken, moeten de lokale bibliotheken niet langer in lokale bibliotheekinformatica investeren, en daar doen ze financieel hun voordeel

mee', verduidelijkt Marijke Dulsster, coördinator streekgericht bibliotheekbeleid bij de provincie. 'Drie Vlaamse provincies hadden al een bibliotheekstelsel, maar Vlaams-Brabant en Antwerpen moesten helemaal van nul beginnen. Dit had als voordeel dat we de volledige markt konden bekijken en uiteindelijk kozen voor een samenwerking met de K.U. Leuven-Libis met het stelsel ALEPH.

Bibliotheekshoppers

'Via bib.vlaamsbrabant.be kan nu iedereen de catalogus van de aangesloten bibliotheken consulteren en nakijken welke titels daar te vinden zijn', vervolgt Marijke Dulsster. 'De aangesloten bibliotheken zijn tevreden; hun personeelsleden verliezen minder tijd dankzij het informaticastelsel en kunnen meer investeren in bibliotheekwerking en vooral in de rechtstreekse contacten met de gebruikers. We krijgen ook heel positieve reacties van de bibliotheekgebruikers. Als hun bibliotheek op het provinciaal bibliotheekstelsel is aangesloten, kunnen ze met hun lidkaart, zonder opnieuw te betalen, in de andere op het stelsel aangesloten bibliotheken terecht.'

'Vandaag heb ik nog drie cd's uit de bibliotheek van Dilbeek uitgeleend aan onze bibliotheekgebruikers in Zaventem', zegt Maria Jacquemyn. 'Sinds we bij het provinciale bibliotheeknet zijn aangesloten, is het veel

drukker geworden. We hebben meer en meer bibliotheekshoppers die boeken of cd's ontleen in Leuven, Zaventem, Machelen en Londerzeel. Met één bibliotheekkaart kunnen ze overal aankloppen. Jongeren uit de rand die in Leuven studeren, kunnen nu bijvoorbeeld heel gemakkelijk bij hun thuis de Leuvense bibliotheek consulteren.'

Ingrijpende overstap

Voor het bibliotheekpersoneel was de overstap naar het nieuwe stelsel een grote verandering. Maria Jacquemyn: 'Het is drukker omdat er meer mensen komen, maar we verliezen 's ochtends niet langer onze tijd met het maken van back-ups. We hoeven geen boetebrieven meer uit te printen, in omslagen te stoppen en er postzegels op te kleven. Dat gebeurt automatisch, via e-mail. Als het mailadres van de ontleener bekend is, krijgt hij trouwens een seintje een paar dagen voor zijn uitleenperiode verstrijkt. Nu hoe langer hoe meer bibliotheken aansluiten, ontstaat er tussen die bibliotheken ook een nauwere samenwerking.'

Op termijn is het volgens Marijke Dulsster de bedoeling dat de bibliotheken zich in bepaalde domeinen gaan specialiseren zodat het globale aanbod breder wordt. In een nog later stadium is het niet onmogelijk dat de boeken ook thuis zullen worden geleverd. □

Grote gebaren

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeï zo'n 1500 luchtfoto's van de rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. RandKrant presenteert elke maand een van die 1500 foto's, waarbij onze medewerker Paul Geerts details belicht die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO Karel Tomeï

België is geen land van grote gebaren. We houden het liever bescheiden en rommelen bij voorkeur wat in de marge. Een mooi voorbeeld zijn onze musea voor hedendaagse kunst. Dat van Gent zit in een voormalige feestzaal, dat van Oostende in een vroeger warenhuis en dat van Antwerpen in een graansilo. In Brussel is een voormalige brouwerij omgebouwd tot kunstencentrum en in Le Grand Hornu werd een oud mijn- en industriecomplex omgetoverd tot museum. Terwijl intussen in al onze buurlanden nieuwe en vaak spectaculaire musea worden gebouwd. Ook op veel andere terreinen schuwen we de 'grote gebaren'. Tenzij het

© vzw 'de Rand'

grote infrastructuurwerken betreft, zoals het viaduct van Vilvoorde, of de nog te bouwen Oosterweelverbinding in Antwerpen, het Deurganck- en Saefinghedok in Antwerpen of de voorhaven van Zeebrugge. Blijkbaar spelen daar andere factoren en belangen. Maar wanneer er bijvoorbeeld een ambitieus Muziekforum in Gent wordt voorgesteld, worden die ambities in de kiem gesmoord. Misschien heeft het te maken met onze democratische structuren waarbij iedereen zijn inbreng moet hebben, met belangengroepen die allemaal hun zeg moeten hebben, met ideologische en regionale evenwichten, met de concurrentie tussen steden en gemeenten die allemaal hun deel van de koek willen ...

Monarch en urbanist

Kunnen zo grote projecten ontstaan? Ik vrees van niet. Frankrijk doet dat anders. Daar hebben ze nog verkozen monarchen die in de herinnering van de volgende generaties willen blijven voortleven. Met spectaculaire musea, een spraakmakende bibliotheek of triomfboog, of een al even spraakmakende nieuwe toegang tot het Louvre. Ook wij hebben ooit zo'n monarch gehad. Leopold II. Nu valt er veel te zeggen over deze vorst, maar één ding moet men hem nageven: hij was een groot (sommigen zullen zeggen megalomaan) bouwheer en urbanist *avant la lettre*. Grote delen van Antwerpen, Oostende en Brussel zouden er heel anders hebben uitge-

zien zonder de interventies van Leopold II. Hij liet tientallen gebouwen optrekken en lanen en parken aanleggen. Om slechts een paar voorbeelden in Brussel te noemen: het koninklijk domein, de serres, de Japanse Toren en het Chinees Paviljoen in Laken, het Jubelpark, de Louiza- en de Vorstlaan ... en natuurlijk de Tervurenlaan en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren. In totaal zou hij meer dan 7.500 hectare groen hebben aangelegd, waarvan meer dan 1000 hectaren alleen al in Brussel.

De mooiste lanen

Het is misschien wat overdreven om, zoals enkele Franstalige parlementsleden die de bouwwerken van Leopold II willen laten erkennen als UNESCO werelderfgoed, te beweren dat Leopold II de bezieler, ja zelfs de grondlegger van de openbare werken in België was. Maar hij heeft ontegensprekelijk een blijvende stempel gedrukt op de stedenbouw in België – hijzelf noemde dat 'buitenkunst'. Alleen al voor de majestueuze Tervurenlaan – misschien wel de mooiste laan van ons land – verdient hij een plaatsje in de geschiedenisboeken van de stedenbouwkunde.

Toch denk ik dat ook zonder oude of nieuwe monarchen grote gebaren in de publieke ruimte mogelijk zijn. Wat nodig is zijn politici met visie en bestuurders die die visie in de praktijk willen en kunnen vertalen. Dat bewijst de stad Berlijn bijvoorbeeld waar na de val van de Muur een hele nieuwe stad is gebouwd. Wie de nieuwe regerings- en ambassadewijk in Berlijn vergelijkt met de Europese wijk in Brussel, kan alleen maar het gebrek aan stedenbouwkundige visie in ons land betreuren. Al zijn er lichtpunten. Wat de laatste jaren onder impuls van lokale bestuurders in enkele Vlaamse steden is gebeurd, van Oostende over Kortrijk en Gent tot Leuven, Antwerpen en Hasselt, stemt alleszins hoopvol. □

Info

Het boek *Rand in Zicht* is nog te koop in de boekhandels in de rand en in de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand' (www.derand.be).

Win een boek!

Stuur ons vóór 15 oktober een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje (RandKrant, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik) en maak kans op een exemplaar van het boek *Rand in Zicht*. We geven er opnieuw vijf weg!

‘Taal geeft toegang tot mensen en culturen’

Szabolcs Schmidt vindt onze chocolade zondermeer de grootste troef van België. ‘Ik ben er zelf verzot op en kan bij vrienden in het buitenland nog onmogelijk op bezoek gaan zonder. Het is hét traditionele cadeau geworden.’ De Hongaars-Duitse Szabolcs en zijn gezin wonen ondertussen vier jaar in ons land. Hij werkt voor de Europese Commissie als hoofd van de afdeling Landtransport.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Toen het gezin in België arriveerde, begon hij meteen uit te kijken naar een geschikt plekje om te wonen in de buurt van de hoofdstad. ‘Ik was wel al enkele keren in België geweest, maar wist er op dat moment eigenlijk nog maar weinig over. Daarom hebben we eerst een week uitgetrokken om de streek te verkennen’, legt Szabolcs Schmidt uit. Ze ontdekten al snel de rand en waren meteen enthousiast. ‘Eerst vonden we iets in Kraainem, maar daar leken alle vliegtuigen van Zaventem over ons huis te vliegen. Nu wonen we al een tijdje in Wezembeek-Oppem en hier voelen we ons goed.’

Ingewikkelde fitnesses

Hoe lang hij precies in België zal blijven, weet Szabolcs niet. ‘Maar het zal toch om een vrij lange periode gaan. Dat was meteen een reden om onmiddellijk Nederlands te gaan leren. Eerst deed ik het puur uit interesse, omdat ik taal een belangrijke toegangspoort vind om mensen en culturen te leren kennen. Nadien bleek de taal ook nuttig te zijn voor mijn werk; 90 % van de communicatie gebeurt bij ons in het Engels, maar omdat de Nederlanders in Europa erg sterk staan op het vlak van transport, bestaan daar ook veel publicaties rond in het Nederlands. Doordat ik de taal nu toch min of meer beheers, hoef ik niet langer te wachten tot ik de vertalingen in handen krijg.’ Szabolcs zelf is tweetalig opgevoed, in het Hongaars, zijn moedertaal, en in het Duits, de taal van zijn vader. ‘Ik heb zowel in Hongarije als Duitsland gewoond en gewerkt. Voor een Duitstalige lijkt het Nederlands in het begin vrij eenvoudig. Pas als je het beginnersniveau overstijgt, wordt

het ingewikkelder. Ik haal er toch geregeld het woordenboek bij om te checken of ik een bepaald woord niet zelf heb uitgevonden’, lacht hij. Ook zijn twee kinderen zijn tweetalig Hongaars-Duits. ‘Het lijkt me voor een tweetalige toch een stuk makkelijker om er nadien nog een derde of vierde taal bij te nemen. Doordat je er al meer dan één onder de knie hebt, begrijp je beter hoe taal werkt, hoe de structuren en de verschillen in elkaar zitten.’

Altijd een doel

In het weekend en op andere vrije dagen verkent Szabolcs graag alle uithoeken van het land. ‘Vlaanderen heeft heel wat historisch interessante plaatsen om te ontdekken en daar hou ik van. Ook het landschap bevalt me erg. We fietsen en wandelen graag en daarvoor is België ideaal: het heeft geen hoge bergen, maar is toch niet te plat.’ Omdat het land zo klein is en alles er dicht bij elkaar ligt,

vind je ook altijd makkelijk een doel om je uitstap op te richten, vindt Szabolcs. ‘Een fietstocht naar een mooie abdij, een wandeling door het oude centrum van een stad ... er is keuze te over.’ Enkele favorieten zijn alvast Mechelen en Leuven. ‘Fijne steden om te bezoeken, op een boogscheut van de rand, en niet té toeristisch uitgebouwd, zodat je er vooral Vlamingen ontmoet en dus je Nederlands kunt oefenen.’ Ook het Erasmushuis in Anderlecht, waar Erasmus in 1521 een tijd verbleef en dat nu is ingericht als museum, vindt Szabolcs absoluut een uitje waard. ‘Te midden van de drukte lijkt het een eiland van rust. Je kunt je zo voorstellen hoe Erasmus daar ooit een aantal maanden in alle kalmte heeft kunnen werken.’ Het lijstje met plekken die Szabolcs graag eens toont aan vrienden die hem uit het buitenland komen bezoeken, is intussen behoorlijk lang. ‘Ik laat ze met veel plezier de mooiste plaatsen van het land zien waar ik nu woon’, besluit hij. □

‘Die Sprache ist das Zugangstor zu Menschen und Kulturen’

Der ungarisch-deutsche Szabolcs Schmidt arbeitet für die Europäische Kommission als Leiter der Abteilung Landtransport. Er wohnt mit seiner Familie schon seit vier Jahren in Belgien. ‘Anfangs wohnten wir in Kraainem, aber dort sah es so aus, als ob alle Flugzeuge aus Zaventem über unser Haus geflogen sind. Jetzt wohnen wir in Wezembeek-Oppem, und hier fühlen wir uns wohl.’ Da sich Szabolcs für ziemlich lange Zeit in Belgien aufhalten wird, lernte er sofort Niederländisch. ‘Ich halte die Sprache für ein wichtiges Zugangstor, um Menschen und Kulturen besser kennen zu lernen.’ Szabolcs ist gefesselt von den zahllosen historisch interessanten Stätten in Flandern. Vor allem Mecheln und Löwen besucht er sehr gerne.